

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE PEČOVSKÁ NOVÁ VES
2024-2028**

Názov	Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2024-2028
Územné vymedzenie	Okres: Sabinov Obec Pečovská Nová Ves Obecný úrad, Hlavná 33
Dátum schválenia	4/2024
Dátum platnosti	12/2028
Publikovaný verejne	www.pecovska.sk

OBSAH:

ÚVOD	3
1. KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE – TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ	
1.1 Komunitné plánovanie sociálnych služieb.....	5
1.2 Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb	5
1.3 Výhody komunitného plánovania.....	6
1.4 Východiskové dokumenty komunitného plánovania.....	6
1.5 Hlavné princípy komunitného plánovania	7
1.6 Úlohy a kompetencie obce.....	8
2. SOCIÁLNO – DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	
2.1 Základná charakteristika územia obce	10
2.2 Popis lokality	11
2.3 Obyvateľstvo	12
3. INFRAŠTRUKTÚRA	
3.1 Inštitúcie v obci	15
3.2 Šport	16
3.3 Kultúra	17
3.4 Zdravotníctvo	18
3.5 Sociálna starostlivosť	19
3.6 Školstvo	20
3.7 Bytový fond	22
4. ZAMESTNANOSŤ	23
5. SOCIÁLNE SLUŽBY	26
5.1 Druhy a poskytovatelia sociálnych služieb	28
5.2 Opatrovateľská služba	29
5.3 Posudková činnosť	30
5.4 Terénna sociálna práca	32
5.5 Komunitné centrum	33
5.6 Denný stacionár	36
5.7 Financovanie sociálnych služieb v obci Pečovská Nová Ves	39
5.8 SWOT analýza sociálnej oblasti v obci Pečovská Nová Ves	40
6. PRIORITY V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	42
7. CIEĽOVÉ SKUPINY Komunitného plánu sociálnych služieb	44
7.1 Cieľová skupina „Seniori, ťažko zdravotne postihnutí a občania so zdravotnými obmedzeniami“	46
7.1.1 Stanovenie cieľov a priorít cieľovej skupiny	49
7.2 Cieľová skupina „Deti, mládež, rodina v riziku sociálneho vylúčenia“	50
7.2.1 Stanovenie cieľov a priorít cieľovej skupiny	52
8. MONITORING A IMPLEMENTÁCIA	55
ZÁVER	56

ÚVOD

Dokument Komunitný plán obce Pečovská Nová Ves je vypracovaný v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a musí byť v súlade s nadradeným dokumentom a to Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030. Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä sociálno – demografické údaje, analytickú časť, programovú časť, určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb a organizačných podmienok na ich realizáciu ako i spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

Výraz „**komunitný plán**“ vznikol spojením slov komunita a plánovanie. Za „**komunitu**“ najčastejšie považujeme skupinu občanov, ktorí žijú v určitom územnom celku a majú medzi sebou rôzne sociálne väzby. Komunita je tiež miesto, kde človek získava emocionálnu podporu, ocenenie a pomoc v každodennom živote. Pojem komunita je odvodený z latinského slova *communitas*, čo znamená pospolitosť či spoločné nažívanie ľudí a vládnuť.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, nachádzania zdrojov a hľadania najefektívnejšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie je spôsob, ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. Opatrenia nadväzujúce na stanovené ciele kladú dôraz na priamu participáciu občanov pri rozhodovacích procesoch, na koordináciu jednotlivých oblastí sociálnych služieb a sociálnej pomoci, na flexibilný prístup k riešeniu problémov, na adresné a efektívne využívanie finančných prostriedkov a tiež na kooperáciu jednotlivých inštitúcií pri dosahovaní požadovaných výsledkov.

Zhoršovanie sociálnej situácie obyvateľstva, nižšia pôrodnosť, starnutie populácie či iné ekonomické, sociologické i demografické ukazovatele boli podkladom pre stanovenie kľúčových cieľových skupín, na ktorých sú zamerané jednotlivé opatrenia. Vymedzenie pozitív i nedostatkov jednotlivých oblastí komunitného plánovania umožňujú nastavenie týchto opatrení s cieľom hľadania optimálnych riešení problémov a kvalitného napĺňania potrieb odkázaných občanov.

Samospráva je zo zákona povinná poskytovať alebo zabezpečovať určité sociálne služby, vytvárať podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovať príčiny sociálnej nerovnosti v spoločnosti. Dobre fungujúca sociálna sieť v samospráve je potrebná na to, aby bolo možné zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych dôvodov dostal do neriešiteľných situácií alebo tam, kde je pomoc spoločnosti žiadúca.

Aj obec Pečovská Nová Ves má záujem na permanentnom zlepšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb a vytváraní primeraných podmienok pre zodpovedajúcu kvalitu života všetkých generácií. Preto považuje trvalo udržateľný rozvoj za jeden zo základných pilierov rozvoja svojho územia, a to v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb a s Akčným plánom Programu rozvoja obce Pečovská Nová Ves na roky 2023 – 2030 Priorita 3, Opatrenie 3.1 a jeho územnoplánovacou dokumentáciou. Výzvou pre obec Pečovská Nová Ves je premietnuť princípy trvalo udržateľného rozvoja do každodenného správania pri plánovaní, realizácii a vyhodnocovaní aktivít v každej oblasti, sociálnu oblasť nevynímajúc. Zámerom obce je citlivo a aktívne reagovať na potreby občanov aj poskytovateľov sociálnych služieb.

1. KOMUNITNÉ PLÁNOVANIE – TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

1.1 Komunitné plánovanie sociálnych služieb

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorým je možné na úrovni obcí, miest, mikroregiónov, krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifickým požiadavkám a potrebám jednotlivých občanov. Jedná sa o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov hľadania najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb cieľom ktorého je:

- napĺňanie potrieb občanov odkázaných na jednotlivé formy sociálnej pomoci,
- zabezpečovanie zdrojov (finančných a personálnych) na jednotlivé formy sociálnej pomoci,
- hľadanie optimálnych riešení, ktoré najlepšie zodpovedajú miestnym podmienkam a potrebám ľudí.

1.2 Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb

1. Zadávateľia sociálnych služieb – subjekty, ktorým zabezpečovanie sociálnych služieb na príslušnom území vyplýva zo zákona. Zadávateľia sú zodpovední za poskytovanie a zabezpečenie sociálnych služieb pre obyvateľov príslušného územia. Podieľajú sa aj na financovaní systému sociálnych služieb a schvaľujú dôležité kroky procesu plánovania. V systéme verejnej správy na Slovensku sú zadávateľmi sociálnych služieb obce, mestá, samosprávne kraje a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

2. Poskytovatelia sociálnych služieb – subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú bez ohľadu na ich právnu subjektivitu. Poskytovateľ sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo samosprávnym krajom – „verejný poskytovateľ sociálnej služby“ a ďalšia právnická osoba a fyzická osoba – „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“.

3. Prijímatelia sociálnych služieb – osoby, ktorým sú poskytované sociálne služby z dôvodu ich nepriaznivej sociálnej situácie a sú na túto službu odkázaní. Do nepriaznivej sociálnej situácie sa jednotlivec môže dostať z rôznych príčin, napr.: v dôsledku vysokého veku, nepriaznivého zdravotného stavu, krízových životných situácií, životných návykov, spôsobu života, ktorý vedie ku konfliktu so spoločnosťou, trestno-právnej činnosti a pod.

4. Verejnost' – rodinní príslušníci prijímateľov sociálnych služieb, občania žijúci na príslušnom území, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb priamo nedotýka, ale v blízkej budúcnosti môžu patriť k potenciálnym užívateľom sociálnych služieb, prípadne poskytovanie sociálnych služieb môže ovplyvniť kvalitu ich života.

1.3 Výhody komunitného plánovania

KPSS je reálnym výstupom komunitného plánovania sociálnych služieb a výsledkom dohody medzi zadávateľmi, poskytovateľmi a prijímateľmi sociálnych služieb.

Poukazuje na potreby v danej komunite, pričom poskytuje aj alternatívy finančného, personálneho, prevádzkového a organizačného zabezpečenia v oblasti poskytovania sociálnych služieb v danej komunite.

Do procesu komunitného plánovania sú zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb (zadávatelia - objednávateľia, poskytovatelia, prijímatelia), čo výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, nielen v procese plánovania, ale aj v rozhodovacom procese, prípadne v spôsobe ich zabezpečovania. KPSS zabezpečuje, aby sociálne služby zodpovedali miestnym potrebám a reagovali na miestne špecifiká.

Zapájanie všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú, respektíve môžu dotýkať. Je to otvorený dialóg o podobe sociálnych služieb. Základom je zisťovanie potrieb, zdrojov a hľadanie najlepších riešení. Zásadný význam má poznanie záujmu všetkých zúčastnených strán (zadávatel'ov, poskytovateľ'ov a prijímateľ'ov sociálnej pomoci) a verejnosti, ich vzájomne prepojenie a spolupráca.

1.4 Východiskové dokumenty komunitného plánovania

Komunitný plán sociálnych služieb obce Pečovská Nová Ves vychádza zo základných strategických dokumentov vypracovaných na národnej a regionálnej úrovni a z platnej legislatívy pre sociálnu oblasť.

Základným východiskom tvorby Komunitného plánu je Zákon o sociálnych službách, ktorý presne definuje povinnosti obce vo vzťahu ku komunitnému plánovaniu. § 83 bod 2 hovorí, že obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje hlavne : miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Dokument je v súlade s Územným plánom obce Pečovská Nová Ves a v súlade s Programom rozvoja obce Pečovská Nová Ves, Priorita 3 Opatrenie č. 3.1 Aktivity 3.1.1. až 3.1.11.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030. Národné priority predstavujú nástroj štátnej politiky na smerovanie a prezentovanie východiskových systémových záujmov, úloh a podporných opatrení v oblasti sociálnych služieb a sú vypracované v súlade s pôsobnosťou Ministerstva práce a zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v platnom znení.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Prešovského samosprávneho kraja do roku 2025.

Nasledovný dokument určil ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode Prešovského samosprávneho kraja (PSK). Víziou je postupne prispôbovať svojimi činnosťami poskytované služby trendom v oblasti sociálnych služieb so zohľadnením možností a podmienok jednotlivých zariadení a vytvoriť tak stabilnú sieť poskytovateľov.

1.5 Hlavné princípy komunitného plánovania

Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania- potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor.

Zapájanie miestneho spoločenstva – rôzne formy oslovenia a zapojenia verejnosti tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr. podľa špecifik komunity, spôsobu života, záujmom, etnickej príslušnosti a pod.). Nikto nemá byť diskriminovaný a vylučovaný.

Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov – významnú úlohu v tejto oblasti zohráva spolupráca s podnikateľskými subjektmi, ktoré sa angažujú v sociálnej oblasti, pomoc dobrovoľníkov v sociálnej oblasti, svojpomocné skupiny, pomoc rodiny, susedská výpomoc a pod..

Práca s informáciami – rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastňujú a zabezpečiť odovzdávanie informácii verejnosti. Pravidelné sprostredkovávanie informácií je zárukou spätnej väzby- pripomienok a podnetov zo strany všetkých účastníkov.

Kompromis priania a možností – výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme a tým, čo máme k dispozícii. Dôležitú úlohu

zohráva spoločná dohoda, ktorá vymedzuje kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánovania podieľať.

1.6 Úlohy a kompetencie obce

Zákon o sociálnych službách stanovuje nepriaznivú sociálnu situáciu ako ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- pretože nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do 7 rokov veku,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že daná osoba dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb,
- pre zotrúvanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačnej reprodukovanej chudoby.

Zákon o sociálnych službách v § 12 rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené.

Sociálne služby je možné účelne a vhodne spájať. Sociálne služby sa poskytujú ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

V § 80 zákona o sociálnych službách taxatívne upravuje pôsobnosti obce pri poskytovaní sociálnych služieb. Okrem koncepcnej, rozhodovacej, posudkovej, poradenskej, kontrolnej, registračnej, evidenčnej, štatistickej, finančnej činnosti a terénnej sociálnej práce je v pôsobnosti obce poskytovať a zabezpečovať rôzne druhy sociálnych služieb, zriaďovať a zakladať zariadenia.

Obec je správnym orgánom v konaniach a vyhotovuje posudok o:

- odkázanosti, zmene odkázanosti a zániku odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
- povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11,
- poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári, poskytovanie nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu, opatrovateľskej služby, prepravnej služby, odľahčovacej služby a pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
- poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby a o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby **neverejnemu** poskytovateľovi sociálnej služby,
- kontroluje účelnosť využitia poskytnutých finančných príspevkov,
- vedie evidenciu posudkov a rozhodnutí o odkázanosti na sociálne služby a prijímateľov sociálnych služieb,
- vyhľadáva odkázané fyzické osoby, poskytuje štatistické údaje a uhrádza náklady za zdravotné výkony, ktoré je potrebné vykonať v procese posudzovania osoby o odkázanosti.

2. SOCIÁLNO –DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

2.1 Základná charakteristika územia obce

Obec Pečovská Nová Ves je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. V jej zriaďovateľskej pôsobnosti je Základná Škola s Materskou Školou v Pečovskej Novej Vsi, ul. Školská 12, ktorej súčasťou sú 2 materské školy a to elokované pracoviská na ul. Na Dujave 320/48 a na ul. Rómska 821/45.

Geografická poloha obce : Východné Slovensko – okres Sabinov

Celková rozloha obce : 11.746.209 m²

Z toho: zastavané územie obce – 1.219.996 m²

mimo zast. územia obce – 10.526.213 m²

Nadmorská výška : 345 m n.m.

Obrázok č. 1 Geografická poloha obce

Tabuľka č. 1 - Základná charakteristika obce Pečovská Nová Ves

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	525006
Názov okresu	Sabinov
Názov kraja	Prešovský kraj
Štatút obce	Obec
IČO obce	00327590
Adresa obce	Hlavná 33, 082 56
Telefónne smerové číslo	051/4583121
Hustota obyvateľstva na km ²	237,35

2.2 Popis lokality

Obec Pečovská Nová Ves leží v údolí riek Torysa a Ľutinka v nadmorskej výške 345m.n.m. Prechádza ňou štátna cesta I. Kategórie č. 68 Prešov - Stará Ľubovňa do Mníška nad Popradom, ktorá odtiaľ pokračuje do centra malopoľského regiónu mesta Nowy Sacz. Uvedená cesta spája Košice a Prešov s rádovo najvyššie atraktívnym územím z hľadiska cestovného ruchu u nás – s Vysokými Tatrami. Obec sa nachádza na území bývalej Šarišskej župy. Jeho spádové územie zaberá priestor, ktorý tvoria katastre obcí Jakubova Voľa, Červenica, Hanigovce, Jakovany, Ľutina a Olejníkov. Pečovská Nová Ves spolu s niekoľkými príslahlými obcami sú zaradené do urbanizačného priestoru obvodného významu sídla Sabinova. Samotný intravilán Pečovskej Novej Vsi sa rozkladá na 218 ha, čo je 18,6 % z rozlohy katastra. Jeho poloha voči vlastnému katastrálnemu územiu je mierne západne excentrická. Obec má z geomorfologického hľadiska nivnoterasovú polohu ako ďalších 15 obcí. Z hydrogeografického hľadiska územie leží celé v povodí rieky Torysy, ktorá z neho priberá ľavostranné prítoky Ľutinku, Gy nec a miestny potok. Výškový rozdiel na území obce je 335 m. Najnižšia časť sa nachádza na juhovýchodnom okraji katastra – má výšku 325 m n.m. Je to miesto, ktorým preteká Torysa. Západná časť katastra obce zasahuje do najvýchodnejšej časti pohoria Bachurne, kde sa nadmorská výška sa pohybuje na úrovni približne 660 m.n.m.

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Sabinov a Prešovského samosprávneho kraja. Charakteristika prostredia, v ktorom je obec lokalizovaná je dôležitá vzhľadom k tomu, že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie. Úroveň i kvalita vonkajších väzieb sa odzrkadľuje v možnostiach a schopnostiach obce sa ďalej rozvíjať.

Z hľadiska počtu obyvateľov patrí Pečovská Nová Ves do skupiny väčších obcí sabinovského okresu. Ak by sme sa pozreli na demografický vývoj obce za posledných desať

rokov dozadu, zistili by sme , že počet obyvateľov každým rokom narastá. Zatiaľ čo v roku 2018 v obci žilo 2709 občanov, k 31.12.2022 evidujeme k trvalému pobytu v obci prihlásených 2851 obyvateľov. K tomuto postupnému demografickému nárastu výrazným spôsobom prispieva viacero faktorov, od výhodnej geografickej polohy cez lokalizáciu obce na hlavnom ťahu Lipany – Sabinov, s dobrým dopravným spojením až po dostupnosť poskytovaných služieb a stavieb občianskej vybavenosti. Veľký význam pri zvyšovaní populácie má investičná bytová výstavba v novej lokalite Za Majerom, kde vyrástlo 40 rodinných domov. Program rozvoja obce počíta aj s ďalšou výstavbou nájomných bytov.

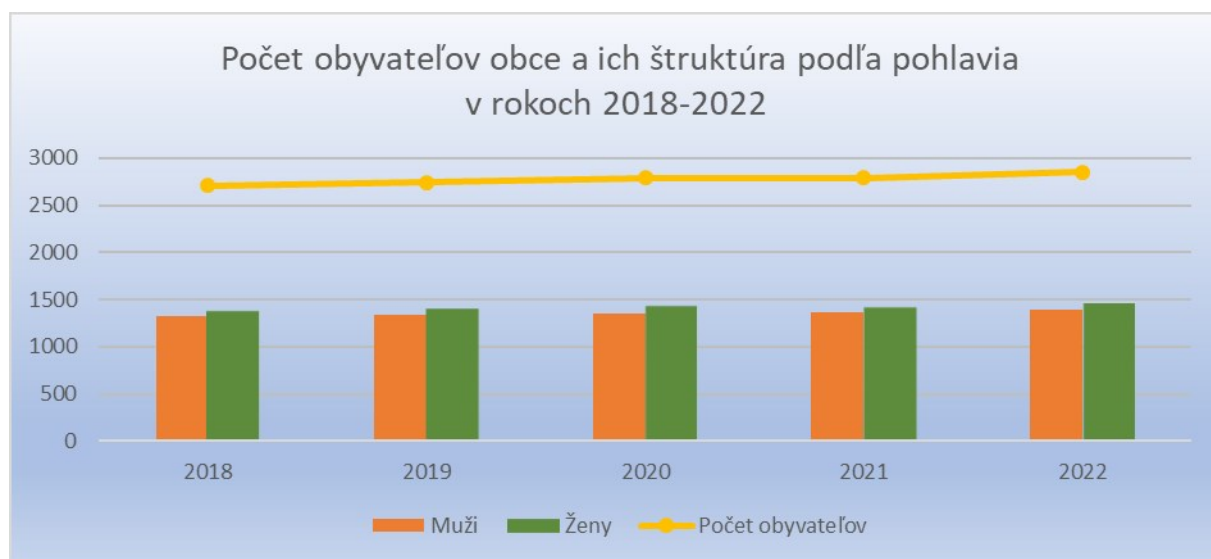

Obrázok č.2 *Letecký snímok obce Pečovská Nová Ves*

2.3 Obyvateľstvo

Prehľad počtu obyvateľov obci dokumentuje tabuľka č. 3 a grafy č. 1 a 2, ktoré poukazujú na skutočnosť, že v obci dochádzalo k postupnému nárastu obyvateľov obce, pričom obec má dobré podmienky na jej rozvoj. Celkový počet obyvateľov dosiahol k 31.12.2022 počet 2851 obyvateľov z toho muži predstavujú 48,90 % a ženy 51,10 %.

Graf č.1 - Počet obyvateľov obce 2018-2022

Zdroj : Evidencia obyvateľov REGOB

Veková štruktúra obyvateľov obce

Veková štruktúra obyvateľstva z hľadiska produktivity nám znázorňuje tabuľka a graf č. 2. Z uvedeného vyplýva, že predproduktívna zložka občanov obce má stúpajúcu tendenciu. Avšak aj veková štruktúra v produktívnom ako aj poproduktívnom veku má stúpajúcu tendenciu – obyvateľstvo obce starne.

Tabuľka č. 2 – Veková štruktúra obyvateľstva

	Počet obyvateľov	Veková štruktúra obyvateľov						
		Z toho:	počet					
		Muži	Ženy	0-6	7-15	16-18	19-60	60+
K 31.12.2022	2851	1396	1455	354	430	124	1470	473
K 31.12.2021	2788	1366	1422	345	414	123	1454	452
K 31.12.2020	2791	1357	1434	343	427	113	1452	456
K 31.12.2019	2741	1335	1406	330	416	121	1428	446
K 31.12.2018	2709	1324	1385	327	406	113	1435	428

Zdroj : Evidencia obyvateľov REGOB

Graf č.2 - Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Zdroj : Evidencia obyvateľov REGOB

Demografický vývoj obyvateľov obce

Demografický vývoj obyvateľov obce nám budú predstavovať tabuľky a grafy zamerané na:

- prirodzený prírastok / úbytok narodením a úmrtím,
- prirodzený prírastok / úbytok sťahovaním,
- celkový prírastok obyvateľstva,
- sobášnosť.

Tabuľka č. 3 - Prirodzený prírastok/úbytok narodením a úmrtím občanov v obci Peč. Nová Ves 2015-2022

Kategória	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Narodení	48	45	51	43	54	51	53	50
Zomrelí	23	23	20	23	21	19	24	23
Prirodzený prírastok	25	22	31	20	33	32	29	27

Zdroj: Evidencia obyvateľstva REGOB

Tabuľka č. 4 - Prírodný prírastok/úbytok sťahovaním 2015-2022 v obci Peč. Nová Ves

Kategória	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Priťahovaní	33	43	41	39	48	58	44	54
Odstťahovaní	25	26	36	26	35	28	34	36
Migračné saldo	8	17	5	13	13	30	10	18

Zdroj: Evidencia obyvateľstva REGOB

3. INFRAŠTRUKTÚRA

Infraštruktúru definujeme ako súhrn zariadení a inštitúcií, ktoré vytvárajú predpoklady pre celkové fungovanie ekonomiky, najmä jej výrobnjej sféry. Najčastejšie ju členíme na ekonomickú a sociálnu infraštruktúru.

Sociálnu infraštruktúru nájdeme vo forme bytových, vzdelávacích, kultúrnych, vedeckých, zdravotníckych a iných zariadení.

3.1 Inštitúcie v obci

Tabuľka č. 5 - Spádovosť obce Pečovská Nová Ves

Typ služby	Sídlo
Sídlo matričného úradu	Hlavná 33, Peč. Nová Ves
Sídlo spoločného stavebného úradu	Hlavná 33, Peč. Nová Ves
Sídlo pracoviska daňového úradu	Ružová 63, Sabinov
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia PZ SR	Nám. Slobody 85, Sabinov
Sídlo Okresného súdu	Grešova 3, Prešov
Sídlo Okresného riaditeľstva HaZZ SR	Prešov
Sídlo OÚ, odbor starostlivosti o ŽP	Nám. Slobody 85, Sabinov
Sídlo okresného úradu MV SR	Nám. Slobody 85, Sabinov
Sídlo územného Úradu práce a sociálnych vecí	Nám. Slobody 87, Sabinov
Slovenská pošta	Na Dujave, Peč. Nová Ves
Cirkev	Rímskokatolícky farský úrad
Sociálna poisťovňa pre územnú pôsobnosť okresu Sabinov	V Sabinove je vysunuté pracovisko pre výkon - garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti, lekárskej posudkovej činnosti, výberu poistného - Námestie slobody 87, 083 01 Sabinov

Zdroj: ŠÚ SR

3.2 Šport

Hlavným cieľom podpory športu je zlepšiť fyzický a psychický stav obyvateľstva a na tento účel využívať okrem vlastných zdrojov aj zdroje zo štátneho rozpočtu, európskej únie a sponzorské príspevky.

Pre obyvateľov obce sa v Pečovskej Novej Vsi slúžia početné športoviská. Futbalové ihrisko na ul. Kostolnej s prírodnou trávou, dve moderné viacúčelové multifunkčné ihriská s umelým povrchom s kompletnou infraštruktúrou a elektrickým osvetlením, dve telocvične s príslušenstvom v základnej škole, fitness centrum, štyri detské ihriská, štvordráhová 121 m dlhá bežecká dráha s tartanovým povrchom a street workoutové ihrisko s jeho osvetlením. Obec podporuje činnosť záujmových združení v obci, osobitne tých, ktoré v rámci svojej činnosti vychovávajú svojich nástupcov a aktívne a systematicky pracujú s mládežou. Pri základnej škole aktívne pracuje Centrum voľného času. Príkladom systematickej a zmysluplnej práce s futbalovou mládežou je tréningová činnosť vedená trénermi z TJ Slovan Pečovská Nová Ves a ich aktívna účasť v súťažiach a na turnajoch v širokom okolí. V obci sa organizuje detská futbalová olympiáda, stolnotenisové turnaje, turistické výlety a výstupy do blízkeho i vzdialenejšieho okolia, zájazdy pre obyvateľov obce, divadelné predstavenia a iné.

Tabuľka č. 6 -Technická vybavenosť vo vzťahu k športovým aktivitám v obci

Ukazovateľ	Hodnota
Kúpalisko umelé alebo prírodné	nie
Telocvična v budove ZŠ	áno
Ihrisko pre futbal /okrem školských/	áno
Detské ihrisko 4 x	áno
Multifunkčné ihriská	áno

Zdroj: ŠÚ SR

Vierovyznanie v obci Pečovská Nová Ves k 31.12.2021

Tabuľka č. 7 - Štruktúra vierovyznania

Náboženské vyznanie/cirkev	Spolu	v %
Rímskokatolícka cirkev	2458	88,16
Gréckokatolícka cirkev	124	4,45
Pravoslávna cirkev	10	0,36
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	16	0,57
Reformovaná kresťanská cirkev	1	0,04
Apoštolská cirkev na Slovensku	6	0,22

Bez vyznania	123	4,41
Cirkev československá husitská	1	0,04
Nezistené	49	1,75
SPOLU	2788	100

(zdroj: SODB 2021)

3.3 Kultúra

Kultúru môžeme definovať ako komplex rozmanitých duchovných, materiálnych, intelektuálnych a citových črt, ktoré charakterizujú istú spoločnosť alebo sociálnu skupinu. Patria sem nielen umenie a písomníctvo, ale aj spôsob života, základné práva ľudského bytia, hodnotové systémy, tradície a zvyky. Medzi základné oblasti kultúry patria:

- a) právo občana na kultúru – t.j. etnika, ku ktorému sa občan hlási,
- b) sloboda umeleckej tvorby a práva na jej šírenie,
- c) ochrana kultúrneho dedičstva.

Tabuľka č. 8 - Kultúrne zariadenia v obci Pečovská Nová Ves

Ukazovateľ	Hodnota
Obecná knižnica	áno
Videopožičovňa a DVD požičovňa	nie
Kino stále	nie
Amfiteáter	áno
Kultúrno-spoločenská miestnosť	áno
Športový klub	áno
Folklórny súbor	áno
Spevácke súbory	áno

Zdroj: ŠÚ SR

Obec má bohaté kultúrne dedičstvo nielen kvôli historickým pamiatkam, kde sa sústreďoval spoločenský život, ale aj kultúrnym tradíciám čoho dôkazom sú stále živé folklórne súbory – detský súbor „Jablučko“, seniorská spevácka skupina Jablonka a folklórny súbor Jablonečka. Obec má vlastné zachované obecné folklórne kroje. V minulosti v obci existovali remeslá ako kováčstvo, mlynárstvo alebo garbiarstvo. Okrem folklóru sa občania združujú aj do iných záujmových zoskupení ako napríklad záujmové združenie občanov TJ Slovan, ktoré združuje početnú skupinu futbalistov rôznych vekových kategórií, Jednota Dôchodcov Slovenska, Základná organizácia Slovenského červený kríža, Dobrovoľný hasičský zbor, poľovnícke združenie, či Základná organizácia Únie žien Slovenska a TJ Orol, ktorá združuje stolných tenistov v obci. Obecní dobrovoľní hasiči v roku 2022 oslávili 120. výročie vzniku dobrovoľnej požiarnej ochrany v obci. V spolupráci s ZO Únie žien Slovenska a družobného

partnera Miesto i gmina Sieniawa obec vypracovala medzinárodný projekt s názvom „Dedičstvo starých mám bez hraníc“ s ktorým uspela v rámci programu cezhraničnej spolupráce INTERREG V-A Poľsko – Slovensko 2014 – 2020. Projekt bol popri udržiavaní tradícií v slovensko-poľskom cezhraničnom území zameraný na realizáciu stálej expozície tradičných artefaktov v stálej expozícii v interiéri a exteriéri obce Pečovská Nová Ves a tvorbu spoločnej publikácie zachytávajúcej vybrané kapitoly tradičných miestnych kultúr. Vďaka projektu získali ženy zo základnej organizácie Únie žien Slovenska v Pečovskej Novej Vsi 20 ks tradičných ženských odevov. V obci máme viacero šikovných a zručných občanov, ktorí svojim dielom šíria dobré meno našej obce a lákajú do Pečovskej Novej Vsi návštevníkov.

Významné tradičné akcie sú najmä Fašiangy /február/, akadémia k MDŽ, Deň matiek /máj/, Pečovskonovoveský šľapák /1.máj/, MDD /jún/, Pečovskonovoveský jarmok /august/, Vianočné trhy /december/. Významnú úlohu tu zohrávajú miestne folklórne skupiny a to: Folklórny súbor Jablonečka, DFS Jablučko a Folklórna spevácka skupina Jablonka. Nezastupiteľné miesto má aj miestny spolok Únie žien Slovenska. Pre organizovanie týchto podujatí sú využívané kultúrno-spoločenské priestory obecného úradu, park pred obecným úradom, futbalové ihrisko, multifunkčné ihriská, telocvične základnej školy, amfiteáter, komunitné centrum a v prípade potreby aj všetky verejné priestory obce.

3.4 Zdravotníctvo

V Ústave SR, čl. 40 sa píše: „Každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon“.

Tabuľka č. 9 -Zdravotnícke zariadenia v obci Pečovská Nová Ves

Ukazovateľ	Hodnota
Lekáreň a výtlačňa liekov	áno
Samostatná ambulancia praktického lekára pre dospelých	áno
Samostatná ambulancia praktického lekára pre deti a dorast	áno
Samostatná ambulancia praktického lekára stomatóloga	áno
Samostatná ambulancia praktického lekára gynekológa	nie
Samostatná ambulancia dentálnej hygieny , RTG	áno
Rehabilitačné centrum Skolios	áno

Zdroj: ŠÚ SR

Zvýšenie životnej úrovne v komunite, jej lokálny rozvoj, znižovanie chudoby, inklúziu Rómov a zlepšenie zdravého spôsobu života sledoval projekt s názvom „Všetci spoločne za inklúziu Rómov, lokálny rozvoj a znižovanie chudoby v Pečovskej Novej Vsi“ podporený v obci Pečovská Nová Ves z Nórskeho fondov v roku 2022. V rámci projektu v areáli materskej školy a komunitného centra na ul. Rómskej sme vybudovali a sprevádzkovali moderné

hygienické centrum so samostatnou práčovňou s práčkami a sušičkami na prádlo, sprchami pre mužov a ženy a toaletami.

Analýza doterajšieho vývoja ukazuje, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa orientuje na skvalitnenie a rozšírenie poskytovaných zdravotno – sociálnych služieb v závislosti od potrieb obyvateľov obce a blízkeho okolia. Obec po neúspešných pokusoch pri podávaní žiadostí na rekonštrukciu zdravotného strediska nakoniec v roku 2022 vybudovala z vlastných zdrojov novú budovu zdravotného strediska na pôvodnom pozemku bývalého zdravotného strediska postaveného v roku 1932, čím vytvorila polyfunkčný objekt v súlade s Programom rozvoja obce prioritou 3, opatrenie 3.1.

Následne došlo k vybudovaniu novej, modernej, priestrannej, energeticky úspornej, klimatizovanej, dvojpodlažnej budovy zdravotného strediska s bezbariérovými vstupmi a výťahom na 2. NP. Stavba bola ukončená v 10/2022. V nových priestoroch sa na prízemí (1. NP) nachádza ambulancia praktického lekára pre dospelých a lekárneň, pediatrika ambulancia a na 2. NP sa nachádza ambulancia stomatóloga s dentálnou hygienou a RTG a fyzioterapeutická ambulancia. Pred novým zdravotným strediskom sa nachádza nové priestrané parkovisko. Ostatné zdravotnícke zariadenia (polikliniky) je možné navštíviť v blízkom okresnom meste vzdialenom 4 km a v meste Lipany vo vzdialenosti 8 km. Ďalšie zdravotnícke zariadenia a fakultná nemocnica sa nachádza v krajskom meste Prešov vo vzdialenosti 21 km. Po dobu výstavby nového zdravotného strediska bola zdravotná starostlivosť občanom poskytovaná lekármi v ambulanciách, ktoré boli umiestnené v náhradných priestoroch v katastri obce. Obec trvale hľadá novú detskú lekárku do pediatrickej ambulancie.

3.5 Sociálna starostlivosť

Sociálnu starostlivosť obec v súlade s Programom rozvoja obce prioritou 3 opatrenie 3.1. vykonáva prostredníctvom :

- Terénnej sociálnej práce /financovaná cez národný projekt Spolu pre komunity: Terénna sociálna práca v obci, v rámci implementácie projektu, ktorý zastrešuje Implementačná agentúra MPSVR SR /,
- Obec zamestnáva 1 opatrovatel'ku, ktorá vykonáva svoju činnosť priamo v teréne na požiadanie klienta a je financovaná z rozpočtu obce,
- Denného stacionára,
- Komunitného centra .

V rámci implementácie projektu Terénna sociálna práca a komunitné centrá, ktorý zastrešuje Implementačná agentúra MPSVR SR, v budove Komunitného centra na ul. Rómska 778/43 pracujú 3 komunitní pracovníci.

Vybudovaním denného stacionára ASEN sa v obci vyriešila absentujúca ambulatná sociálna služba v zmysle vypracovaného Komunitného plánu obce Pečovská Nová Ves. V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby, ak je stupeň odkázanosti najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

Denný stacionár sa prevádzkuje v samostatnom, novovybudovanom objekte, ktorý je výhodne lokalizovaný v širšom centre obce, je bezbariérový upravený v bezprostrednej blízkosti zdravotného strediska, s ktorým má spoločný dvor, konkrétne na ul. Hlavnej 773 v Pečovskej Novej Vsi. Vlastníkom objektu je Obec Pečovská Nová Ves. Budova č. KN-C 762/3 je postavená na parcele KN-C 762/2 katastrálne územie Pečovská Nová Ves. Prevádzku denného stacionára zabezpečujú traja zamestnanci - sociálna pracovníčka a 2 opatrovatelky. V stacionári je zabezpečený výdaj stravy, upratovanie a údržba objektu a príslušného areálu. Denný stacionár je otvorený v pracovných dňoch v čase od 7:30 hod. do 16:00 hod. Pri realizácii aktivít sa aktívne spolupracuje predovšetkým s rodinnými príslušníkmi klientov denného stacionára, s praktickými i odbornými lekármi, rehabilitačnými pracovníkmi, masérmi, so správcom tunajšej rímskokatolíckej farnosti, s obecnou materskou a základnou školou, s miestnymi záujmovými združeniami, dennými stacionármi v okolitých obciach, ako aj s inými zariadeniami a organizáciami podobného zamerania.

3.6 Školstvo

Úlohou školy je vychovávať deti k samostatnosti, zodpovednosti a tvorivosti, pri rešpektovaní národných a občianskych hodnôt. Materské a základné školy sú bežne označované ako regionálne školy, ktoré majú za hlavnú úlohu výchovu a vzdelávanie detí a mládeže od 3 do 16 rokov veku.

Materská škola podporuje osobitný rozvoj detí v oblasti sociálno – emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí. V obci sú dve materské školy - elokované pracoviská a to na ul. Na Dujave 320/48 a na ul. Rómska 821/45.

Základná škola / na ul. Školská 12/ je v zriaďovateľskej pôsobnosti obce s vlastnou právnou subjektivitou. V súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj

osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky, zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie. Zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích programov, ktoré poskytujú základné vzdelanie.

Centrum voľného času poskytuje žiakom základnej školy hodnotné využitie voľného času. Základným poslaním CVC je efektívne využívanie školských priestorov po vyučovaní na realizovanie mimoškolských aktivít. Činnosť krúžkov v CVC je zabezpečené organizačne, personálne, finančne, materiálovo a priestorovo samostatne, oddelene od školy.

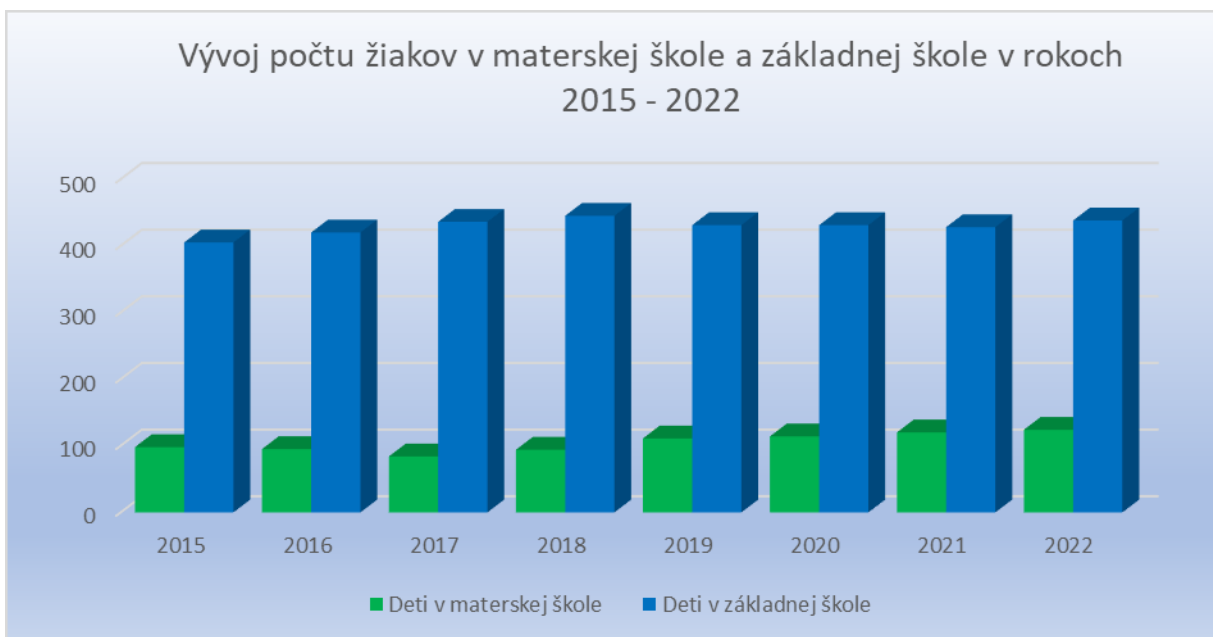
Školský klub detí pri Základnej škole s materskou školou v Pečovskej Novej Vsi podľa § 114 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, nenáročnú záujmovú činnosť podľa školského výchovného programu školského zariadenia, zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na uspokojovanie a rozvíjanie ich záujmov v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. Školský klub detí je súčasťou základnej školy s materskou školou v Pečovskej Novej Vsi a riadi ho riaditeľka školy pričom výchovno-vzdelávaciu činnosť organizuje vychovávateľka ŠKD.

Tabuľka č. 10 - Prehľad počtu žiakov v ZŠ s MŠ, Školská 12, Pečovská Nová Ves

Počet detí, žiakov	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MŠ - deti	98	95	84	94	111	114	120	124
ZŠ - žiaci	405	420	436	445	431	431	428	438

Zdroj: Výkaz Škol (MŠVVŠ SR) 40-01

Graf č. 3 – Vývoj počtu žiakov v rokoch 2015 - 2022

Zdroj: Výkaz Škol (MŠVVŠ SR) 40-01

3.7 Bytový fond

Pri sčítaní domov a obyvateľov v roku 2021 obec disponovala 668 rodinnými domami (z toho bolo 580 obývaných), 5 bytovými domami s 33 bytmi. 598 bytov a domov je napojených na inžinierske siete, čo tvorí 89% všetkých domov v obci.

V roku 2022 sme v obci po rokoch stagnácie začali písať novú históriu bytovej výstavby. V lokalite ul. Kvetnej, v blízkosti potoka Lutinka sme v roku 2017 v územnom pláne obce zmenili využitie územia na výstavbu šiestich bytových domov s 12 bytmi. V roku 2022 obec získala do svojho majetku dva bytové domy s 24 nájomnými bytovými jednotkami a technickou infraštruktúrou v investičnom objeme 1 922 622,-Eur. Projekt bol financovaný nenávratnou dotáciou z Ministerstva dopravy a výstavby SR a zo Štátneho fondu rozvoja bývania na obdobie splatnosti 30 rokov pre byty a 20 rokov pre technickú infraštruktúru.

Obec v mesiaci september 2023 začala s realizáciou 2. etapy výstavby dvoch bytových domov s 12 nájomnými bytmi a k nim prislúchajúcej technickej infraštruktúre.

Obec obdobia od roku 2018 intenzívne buduje nové ulice s komplexnou technickou infraštruktúrou v snahe vytvárať podmienky pre rozvoj a podporu výstavby rodinných domov uvedomujúc si, že v súčasnej dobe obec nedisponuje územiami, na ktorých by mohli vzniknúť nové zóny individuálnej bytovej výstavby (IBV). Snahou obce je aktualizovať územný plán obce a hľadať vhodné priestory na daný účel a ďalší rozvoj obce. Ten sa javí reálnym v lokalitách, ktoré zmenia spôsob využitia pozemkov schválením zmeny trasovania preložky cesty I/68 v katastri obce Pečovská Nová Ves.

4. ZAMESTNANOSŤ

Obec Pečovská Nová Ves sa zapája do riešenia nezamestnanosti v obci. Aktívne reaguje na výzvy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré ponúkajú rôzne možnosti zamestnania. Najčastejšie sú to aktivačná činnosť a malé obecné služby, kde obec každý rok zamestná v priemere 30 občanov na základe dohody.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje v priemyselnej výrobe, potravinárstve a s nimi súvisiacich službách a iných odvetviach hospodárstva. Štatistické údaje o nezamestnanosti sú pomerne relatívne čísla. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Obec takto nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktoré pracujú v zahraničí. Skrytú nezamestnanosť, t. j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov, nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi. Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobo nezamestnaní.

Ako príklad dobrej praxe práce s rómskou komunitou na území obce Pečovská Nová Ves môže slúžiť aj vytvorenie menšej občianskej a preventívnej hliadky, pozostávajúcej z 8 rómskych občanov obce, ktorej úlohou je zabezpečovanie verejného poriadku prevažne v rómskej komunite. Mnohí z Rómov sa nachádzajú v nepriaznivej sociálnej situácii a poberajú dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi. Vzhľadom na skutočnosť, že niektorí z nich uvedenú dávku nevyužívajú na účely, na ktorý sa poskytuje, t.j. nehradia z nej výdavky na zabezpečenie základných životných podmienok (výživa, oblečenie, bývanie a ostatné osobné potreby) pre svoju rodinu, Obec Pečovská Nová Ves bola určená ako osobitný príjemca týchto dávok v zmysle ustanovenia § 23 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove, pracovisko Sabinov mesačne zasiela na účet Obecného úradu v Pečovskej Novej Vsi pre týchto občanov dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi. Obecný úrad vykoná zrážku poplatkov spojených s užívaním bytov, nedoplatkov, ktoré má daná osoba voči obci. Zvyšok dávky vyplatí v hotovosti v pokladni alebo formou vecnej dávky (objednávka na nákup základných potravín). K 31.12.2023 bola

Obec Pečovská Nová Ves osobitným príjemcom dávok v hmotnej núdzi a príspevkov k dávkam v hmotnej núdzi v prípade 8 rómskych rodín .

Inštitút osobitného príjemcu obec Pečovská Nová Ves plní aj v prípade prídavkov na deti vyplácaných niektorým rómskym rodinám. Ak na základe písomnej informácie o školskej dochádzke poskytovanej školou vyplynie, že dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky (viac ako 15 neospravedlnených hodín mesačne), osobitným príjemcom sa v zmysle zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov stáva obec, kde má nezaopatrené dieťa trvalý pobyt. V školskom roku 2021/22 bola zanedbávaná povinná školská dochádzka u 45 rómskych detí, v školskom roku 2022/23 sa tento stav zvýšil na 50 rómskych detí. Obec Pečovská Nová Ves plnila funkciu osobitného príjemcu v tých prípadoch, keď sa rodina nedokázala postarať o maloleté deti a zabezpečiť im základné životné potreby. V roku 2023 išlo o 23 rómskych rodín (celkovo 68 detí). Prídavky na deti boli ich zákonným zástupcom poskytované vo vecnej forme, prostredníctvom vystavenia nákupných poukážok na nákup základných potravín v predajni COOP Jednota Pečovská Nová Ves.

Tabuľka č. 12 - Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v obci Pečovská Nová Ves za obdobie 2019-2022

Počet UoZ v obci Pečovská Nová Ves

Pečovská Nová Ves	2019	2020	2021	2022
- počet UoZ	215	215	226	207
- z toho ženy	103	104	105	103

Zdroj: ÚPSVaR

Tabuľka č.13 - Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných k 31.12.2022

Stupeň vzdelania	Spolu
Bez vzdelania	19
Základné vzdelanie	127
Vyučení	4
SOU bez maturity	41
Gymnázium	7
SOŠ s maturitou	1
Vyššie vzdelanie	2
Vysokoškolské vzdelanie	6
SPOLU	207

Zdroj : ÚPSVaR

Nezamestnanosť v Prešovskom kraji je dlhodobo vyššia oproti celkovej evidovanej nezamestnanosti v SR. Za posledných 10 rokov bola najnižšia v roku 2019 (8,19 %). V nasledujúcich rokoch sa nezamestnanosť mierne zvyšuje, čo je s najväčšou pravdepodobnosťou dôsledkom pandémie COVID 19. Ku koncu roka 2023 bola aktuálna miera evidovanej nezamestnanosti v Prešovskom kraji 9,98 %, v okrese Prešov 7,69 % a v okrese Sabinov 14,37 %. Miera evidovanej nezamestnanosti žien je vyššia oproti mužom, čo môže byť spôsobené globalizáciou, t. z. že muži skôr vycestujú za prácou aj do zahraničia ako ženy.

Nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním

Identifikácia problémov:

- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie,
- chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním,
- chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce,
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou, odborníkmi, ÚPSVaR.

V spolupráci s ÚPSVaR Sabinov, obec v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce - menšie obecné služby. Vo väčšine prípadov by sa jednalo o najodkázanejšie skupiny občanov. Aktivačné práce sa vykonávajú v súlade so zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov. Zároveň obec podľa zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov má možnosť uzatvárať Dohodu o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec s uchádzačmi o zamestnanie, ktorí nespĺňali podmienky na podpísanie dohody s ÚPSVaR. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stávajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrúvania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stávajú neuplatniteľným na trhu práce. Cieľom zámeru je zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku. Obec má záujem pomôcť svojim

občanom v hmotnej núdzi zamestnať sa. Pre občana je to okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do kolektívu. Nezanedbateľná je aj možnosť vylepšiť si rodinný rozpočet. U dlhodobo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

Podprogram Aktivačné služby – Malé obecné služby sa týka aktivít v obci, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci, prostredníctvom nezamestnaných občanov pracujúcich v obci v rámci aktivačných prác a zamestnaných v spolupráci s úradom práce. Financie v prípade potreby sú zabezpečené z ÚPSVaR Sabinov.

Proces poklesu nezamestnanosti sa snaží ÚPSVaR podporovať organizovaním rekvalifikačných kurzov, tak aby spĺňali požiadavky budúcich zamestnávateľov a zároveň uchádzačov o zamestnanie, ale aj zamestnávateľov motivovať prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce – zákon o službách zamestnanosti č. 5/2004 Z. z..

V súvislosti s vyššie uvedeným je potrebné zabezpečiť :

- poskytovanie pomoci pri rekvalifikácii dlhodobo nezamestnaných,
- poskytovanie odborného poradenstva.

5. SOCIÁLNE SLUŽBY

V zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách je sociálna služba definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných podmienok fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálne služby sú integrálnou súčasťou verejných služieb a z hľadiska eliminácie sociálnej exklúzie zohrávajú dvojakú úlohu. Na jednej strane predstavujú zdroj pracovných miest a na druhej strane umožňujú pomoc a podporu občanom odkázaným na jednotlivé formy sociálnej pomoci.

Rozvoj sociálnych služieb zabezpečuje obec ako dlhodobý kontinuálny, systematický a koordinovaný proces riešenia problémov osôb odkázaných na poskytovanie sociálnych služieb. V rámci obce sa v posledných rokoch zabezpečil postup od čiastkových riešení k systémovým opatreniam na základe poznania východiskového stavu a na základe zabezpečenia viaczdrojového financovania. Obec sa pri poskytovaní sociálnych služieb obyvateľom obce riadi platným všeobecným záväzným nariadením o poskytovaní sociálnych služieb na území obce Pečovská Nová Ves. Dané VZN upravuje pôsobnosť Obce Pečovská Nová Ves vo veci rozhodovania o odkázanosti na sociálne služby, zabezpečovania a poskytovania sociálnych služieb.

Obec Pečovská Nová Ves na svojom území poskytuje sociálne služby:

- a) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - opatrovateľskú službu, denný stacionár,
- b) podporné služby – odľahčovaciu službu.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Pečovská Nová Ves na roky 2019 -2023 zabezpečuje poskytovanie ďalších sociálnych služieb u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu, a ak s tým fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby súhlasí, alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa. Na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu Obec Pečovská Nová Ves zabezpečuje:

- a) lekárske posudky,
- b) sociálne posudky,
- c) posudok odkázanosti na sociálnu službu a vydá rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

Obec Pečovská Nová Ves prevádzkuje Denný stacionár Hlavná 773/118 , Pečovská Nová Ves a poskytuje sociálne poradenstvo pre obyvateľov obce prostredníctvom pracovníka obecného úradu.

5.1 Druhy sociálnych služieb v obci Pečovská Nová Ves

Sociálne služby občanom v obci Pečovská Nová Ves poskytuje jeden poskytovateľ a to Obec Pečovská Nová Ves v súčinnosti s Prešovským samosprávnym krajom na základe zápisu do registra sociálnych služieb.

1)

Poskytovateľ SS: Obec Pečovská Nová Ves, Hlavná 33, 082 56 Pečovská Nová Ves.

IČO: 00327590

Dátum registrácie: 18.1.2010

Miesto poskytovania SS: Obec Pečovská Nová Ves.

Druh sociálnej služby: Opatrovateľská služba /§41 ods. 1 zák. č. 448 /2008 Z.z. o sociálnych službách /.

Forma sociálnej služby: Terénna

Deň začatia poskytovania : 1.1.2003

2)

Poskytovateľ SS: Obec Pečovská Nová Ves, Hlavná 33, 082 56 Pečovská Nová Ves.

IČO: 00327590

Dátum registrácie: 30.11.2015

Miesto poskytovania SS: Komunitné centrum, Rómska 778/43 , Pečovská Nová Ves.

Druh sociálnej služby: komunitné centrum (§24 d ods. 1 zák. č. 448 /2008 Z.z. o sociálnych službách).

Forma sociálnej služby: ambulatná, terénna

Deň začatia poskytovania : 9.1.2016.

3)

Poskytovateľ SS: Obec Pečovská Nová Ves, Hlavná 33, 082 56 Pečovská Nová Ves.

IČO:00327590

Dátum registrácie:20.8.2020

Miesto poskytovania SS: Obec Pečovská Nová Ves.

Druh sociálnej služby: denný stacionár (§40 ods. 1 zák. č. 448 /2008 Z.z. o sociálnych službách).

Forma sociálnej služby: ambulatná

Deň začatia poskytovania : 1.1.2021

Poskytovatelia sociálnych služieb v okrese Sabinov:

- ***Domov sociálnych služieb, Centrum sociálnych služieb J. Borodáča č.651/7, Sabinov,***
/verejný poskytovateľ Mesto Sabinov /,
- ***Domov sociálnych služieb, Brezovička 62,*** */verejný poskytovateľ/*
- ***Sociálno- právna ochrana a mládeže, Námestie Slobody 57, MSÚ Sabinov***
- ***Domov sociálnych služieb , Seniorvital, n.o., Pavla Gojdiča 5, Sabinov*** */neverejný poskytovateľ /,*
- ***Dom pokojnej staroby Lipany , Hviezdoslavova 826, Lipany*** */domov sociálnych služieb, denný stacionár - neverejný poskytovateľ, Arcidiecézna charita, Bočná 2, Košice /,*
- ***Denný stacionár ANIMUS, Lutina 99*** */neverejný poskytovateľ /*
- ***Denný stacionár, 17. novembra 8, Sabinov*** */neverejný poskytovateľ, Arcidiecézna charita, Bočná 2, Košice/*
- ***Denný stacionár, Kapitána Nálepku 11, Sabinov*** */neverejný poskytovateľ Sv. Nikolaj, n.o., Duchnovičova 506, Medzilaborce/*
- ***Denný stacionár ASEN, Hlavná 773/118 , Pečovská Nová Ves*** */verejný poskytovateľ/,*
- ***Sociálny dom ANTIC, n.o., Pod Papierňou 741, Bardejov*** */neverejný poskytovateľ/*
- ***Domov sociálnych služieb, Kukučínova 1781/2, Sabinov*** */právnická osoba, zriadená VÚC, Prešov/.*

Rozvoz stravy v obci Pečovská Nová Ves – sa zabezpečuje pre seniorov prostredníctvom súkromného podnikateľa prevádzkujúceho reštauračnú činnosť v obci hlavne pre tých , ktorí si z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia alebo nepriaznivého zdravotného stavu nedokážu stravovanie zabezpečiť iným spôsobom. Obec v zmysle aktuálneho VZN o organizovaní spoločného stravovania poskytuje stravu seniorom v závislosti od výšky starobného dôchodku príspevok na úhradu stravy.

5.2 Opatrovateľská služba v obci Pečovská Nová Ves

Poskytovanie opatrovateľskej služby podľa § 41 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, je zabezpečované na základe žiadosti občana, ktorý je v nepriaznivej sociálnej situácii, podľa miestnej príslušnosti trvalého alebo prechodného pobytu v obci. Je to terénna forma sociálnej služby, poskytuje sa fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí (prednostne v byte občana). Opatrovateľskú službu zabezpečuje opatrovateľka v zamestnaneckom pomere s obcou, ktorá je plne kvalifikovaná. Opatrovateľka v rámci opatrovateľskej služby zabezpečuje pomoc pri:

1. **Sebaobslužných úkonoch** – hygiena (osobná hygiena + celkový kúpeľ), stravovanie (obsluha, porciovanie, kŕmenie), toaleta, obliekanie a vyzliekanie mobilita.
2. **Úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť** – nákup potravín, príprava jedla, varenie, donáška jedla do domu, umytie riadu, bežné upratovanie v domácnosti, obsluha bežných domácich spotrebičov, starostlivosť o bielizeň – pranie a žehlenie, vynášanie drobného odpadu, donáška uhlia a dreva.
3. **Základných sociálnych aktivítach** – sprievod na lekárske vyšetrenie, na vybavenie úradných záležitostí.
4. **Dohľad** – v určenom čase, nepretržitý dohľad.

Počet opatrovateliek v obci je závislý od počtu opatrovaných osôb. Financovanie sociálnych služieb je zabezpečované z rozpočtu obce, štátnych dotácií, ktoré sa obec snaží získať cez rôzne projekty, na ktorých sa podieľa svojou spoluúčasťou.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce sú zo strany obce zabezpečené.

Pohyby v oblasti zabezpečovania opatrovateľskej služby sú jednak dôsledkom úmrtia klientov, ale aj dôsledkom zmien súvisiacich s implementáciou sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Najčastejším spôsobom starostlivosti je forma celoročnej starostlivosti, ktorú zabezpečujú rodinní príslušníci prostredníctvom peňažného príspevku na opatrovanie, poskytovaného z úrovne ÚPSVaR.

Obec Pečovská Nová Ves na svojom území poskytuje opatrovateľskú službu na základe Všeobecne záväzného nariadenia č. 3/2022 o úhradách za sociálne služby.

5.3 Posudková činnosť

Obec Pečovská Nová Ves v súlade do zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)

v znení neskorších predpisov na základe žiadosti klienta o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu vydáva rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu a to na:

- a) opatrovateľskú službu,
- b) sociálnu službu poskytovanú v zariadení pre seniorov,
- c) sociálnu službu poskytovanú v rámci opatrovateľskej služby,
- d) denný stacionár.

Proces posúdenia odkázanosti na sociálnu službu začína podaním žiadosti. Zdravotnú posudkovú činnosť vykonáva posudzujúci lekár pri výkone zdravotnej posudkovej činnosti vychádza z lekárskeho nálezu vypracovaného zmluvným lekárom. Na základe výsledkov posúdenia vypracuje posudzujúci lekár zdravotný posudok, ktorý obsahuje stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby.

Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách v porovnaní s fyzickou osobou rovnakého veku a pohlavia bez postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu. Sociálnu posudkovú činnosť na účely posudzovania odkázanosti na sociálnu službu vykonáva sociálny pracovník obce za účasti fyzickej osoby, ktorá požiada o poskytovanie sociálnej služby, táto fyzická osoba má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej nepriaznivej sociálnej situácie.

Na základe zdravotného posudku a sociálneho posudku sa vyhotovuje **posudok o odkázanosti na sociálnu službu**, ktorý obsahuje:

- stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom vo oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách,
- návrh druhu sociálnej služby,
- určenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Tabuľka č. 14 Prehľad posudkovej činnosti v obci Pečovská Nová Ves

Ukazovateľ	2021	2022	2023
Lekárske posudky	12	8	11
Sociálne posudky	12	8	10
Posudky – odkázanosť na SS	11	8	9
Rozhodnutia – odkázanosť na SS v ZpS	-	3	3
Rozhodnutia – odkázanosť na SS v ZOS	-	2	1
Rozhodnutia- odkázanosť na DS	6	2	1
Rozhodnutia – odkázanosť na OS	2	1	3
Uzatvorené zmluvy – poskytovanie OS	4	3	2

Vysvetlivky skratiek v tabuľke: SS – sociálna služba,

OS – opatrovateľská služba,

ZpS – zariadenie pre seniorov,

ZOS – zariadenie pre opatrovateľskú službu,

DS – denný stacionár.

V prípade potreby poskytuje zo schváleného rozpočtu finančné prostriedky na poskytovanie sociálnych služieb aj neverejným poskytovateľom, s ktorými uzatvára zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie konkrétneho typu sociálnych služieb.

5.4 Terénna sociálna práca

Sociálnu starostlivosť v súlade s Programom rozvoja obce prioritou 3 opatrenie 3.1. pri práci s MRK zabezpečuje 1 terénna sociálna pracovníčka /financovaná cez národný projekt Spolu pre komunity: Terénna sociálna práca v obci ,v rámci implementácie projektu, ktorý zastrešuje Implementačná agentúra MPSVR SR /.

Hlavným cieľom terénnej sociálnej práce je komplexné riešenie sociálnej exklúzie marginalizovaných skupín občanov žijúcich v obci Pečovská Nová Ves. V rámci projektu je pracovnou náplňou TSP: aktívne vyhľadávanie a kontaktovanie osôb a rodín so sociálnymi problémami podľa zamerania výzvy (cieľová skupina marginalizované rómske komunity alebo ľudia bez domova) v rámci lokality pôsobenia, posudzovanie životnej situácie človeka, skupiny v kontexte spoločenskej, ekonomickej politickej situácie v lokalite/regióne/spoločnosti; poskytovanie základných informácií a podpory v krízových situáciách, poskytovanie základného a špecializovaného poradenstva, vykonávanie opatrení v oblasti prevencie, činnosti v prospech presadzovania práv a právom chránených záujmov znevýhodnených skupín obyvateľov na lokálnej/regiónálnej úrovni, koordinácia potrebných služieb (sociálnych, psychologických, pedagogických, zdravotných a iných) v záujme človeka/skupiny/komunity;

identifikácia dostupných zdrojov potrebných pre dosiahnutie cieľov terénnej sociálnej práce, sieťovanie a iniciovanie zmien v záujme cieľovej skupiny, spolupráca a kooperácia s inštitúciami a organizáciami pôsobiacimi v lokalite/regióne; vykonávanie aktivít, ktoré prispievajú k zmierneniu napätia a latentných konfliktov v lokalite (v prípade potreby rola facilitátora); ďalšie technicko-administratívne úkony v rámci evidencie terénnej sociálnej práce, priebežný rozvoj odborných a sociálnych kompetencií, výkon iných činností v súvislosti s aktuálnymi potrebami počas realizácie NP.

Ďalšími pracovníkmi sú 4 terénni pracovníci /financovaní taktiež cez národný projekt Spolu pre komunity: Terénna sociálna práca v obci/, ktorých hlavnou pracovnou náplňou je aktívne vyhľadávanie a kontaktovanie osôb a rodín so sociálnymi problémami v rámci lokality pôsobenia (v prípade výzvy zameranej na cieľovú skupinu MRK prioritne osôb z MRK), uľahčovanie komunikácie medzi majoritou, úradnými osobami, TSP, OP a osobami z komunity/ľuďmi bez domova, sprostredkovanie kontaktov v komunite pre TSP; poskytovanie základných informácií a podpory v krízových situáciách, poskytovanie informácií o základných právach a povinnostiach človeka v kontexte verejných politík, vykonávanie opatrení v oblasti primárnej prevencie, sprevádzanie osôb; spolupráca a kooperácia s inštitúciami a organizáciami pôsobiacimi v lokalite/regióne; technicko-administratívne úkony v rámci evidencie terénnej sociálnej práce, priebežný rozvoj sociálnych kompetencií.

Prevažnú časť klientov sociálnej práce tvoria obyvatelia rómskej komunity, ale sociálni pracovníci poskytujú svoje služby aj nerómskym občanom (monitoring v rodinách, kde sa vyskytujú sociálno- patologické javy, sociálne posudky, zisťovanie potrieb obyvateľstva).

Obec zamestnáva 1 opatrovatel'ku, ktorá vykonáva svoju činnosť priamo v teréne na požiadanie klienta a je financovaná z rozpočtu obce.

5.5 Komunitné centrum

V rámci implementácie národného projektu Spolu pre komunity - Terénna sociálna práca a komunitné centrá, ktorý zastrešuje Implementačná agentúra MPSVR SR, v budove Komunitného centra na ul. Rómska 778/43 sú zamestnaní 3 pracovníci, na pozíciách odborný manažér KC, komunitný pracovník KC a pracovník KC. Hlavným cieľom projektu je poskytovanie komunitnej práce a odborných činností a aktivít, čím prispieva k sociálnemu začleneniu a prevencii negatívnych dôsledkov a rizík sociálneho vylúčenia a zvyšuje dostupnosť sociálnych a podporných služieb so zreteľom na aktivizáciu, rozvoj alebo znovunadobudnutie sociálnych kompetencií užívateľa.

Komunitná práca je sociálna práca zameraná na komunitu. Ide o poskytovanie komplexných služieb na základe potrieb komunity, pre komunitu a za účasti komunity. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity s svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb (podľa § 82 ods.2 zákona o sociálnych službách obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu). Komunitná práca je nástrojom na zmenu prístupu k moci. Učí ľudí novým kompetenciám, ktoré stratili počas dlhodobého vylúčenia z rozhodovacích procesov a participovať na veciach verejných.

Úlohou komunitného pracovníka KC je spájať ľudí, učiť ich formulovať potreby, ciele, podporovať ich v hľadaní zdrojov, facilitovať ich rozhodovanie o prioritách, mediovať riešenie konfliktov, moderovať verejné stretnutia, prepájať jednotlivé skupiny a učiť ich presadzovať svoje ciele.

Komunitný pracovník vykonáva hlavne nasledovné činnosti:

- pravidelne mapuje potreby a zdroje v lokalite a jej komunitách, vyhodnocuje a spracováva zistenia z mapovania;
- pravidelne navštevuje lokality za účelom získavania relevantných informácií o identifikovaných potrebách a zdrojoch;
- pravidelne sa zúčastňuje na rozhodovacích a strategických schôdkach v lokalitách;
- poskytuje pomoc a podporu členom komunit pri formulácii potrieb a cieľov z nich vychádzajúcich, analyzuje problémy;
- sprostredkováva informácie o potrebách, cieľoch a problémoch komunit medzi ich zástupcami a zástupcami relevantných inštitúcií na lokálnej, prípadne regionálnej úrovni;
- poskytuje súčinnosť pri strategickom plánovaní rozvoja komunit a lokalít;
- poskytuje súčinnosť pri strategickom plánovaní rozvoja KC (jeho činnosti);
- v nadväznosti na zistené potreby a problémy;
- spolupracuje s odborným manažérom KC pri siet'ovaní inštitúcií a organizácií.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na prácu hlavne s marginalizovanou rómskou komunitou v obci a starostlivosť o občanov vyžadujúcich sociálno - právnu ochranu a opatrovateľskú službu s cieľom zlepšenia ich životnej úrovne.

Na základe analýzy stavu, existujúcich problémov a následne aj potrieb a záujmov klientov je každý mesiac stanovený plán činnosti – aktivít v komunitnom centre. Všetky aktivity smerujú k zmene sociálnych podmienok komunity v lokalite.

V komunitnom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii :

- a) poskytuje
  1. sociálne poradenstvo,
  2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
  3. pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,
- b) vykonáva preventívna aktivita,
- c) zabezpečuje záujmová činnosť.

V komunitnom centre sa vykonáva komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Odborné činnosti uvedené možno poskytovať ambulantom sociálnou službou prostredníctvom komunitného centra a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

Aktivity v KC sú vykonávané podľa plánu činností a v zmysle § 24d) Zákona 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a prioritne sú zamerané na:

- mapovanie sociálnych potrieb v komunite,
- poskytovanie základného poradenstva klientovi, rodine a komunite,
- včasnú intervenciu,
- prevenciu sociálnej inklúzie,
- komunitná práca a komunitná rehabilitácia,
- záujmová činnosť – tvorivé dielne, šikovné ruky, praktická žena, klub mladých a dospelých,
- nízkoprahové programy pre deti, mládež,
- preventívne aktivity pre deti a dospelých,
- výchovno-vzdelávacie a aktivizačné služby,
- predškolské kluby, príprava na školskú dochádzku, doučovanie.

Komunitné centrum slúži všetkým skupinám obyvateľstva, tak deťom, mládeži ako aj dospelým. Našou snahou je, aby komunitné centrum bolo miestom bezpečným, aby sa v ňom každý cítil dobre, k čomu je potrebné dodržiavanie určených pravidiel správania sa, na ktorých tvorbe sa podieľajú práve klienti komunitného centra. Všetky aktivity realizované pracovníkmi komunitného centra v oblasti komunitnej práce vychádzajú z mapovania potrieb komunity,

a prispievajú k formovaniu aktívneho prístupu klienta a podieľania sa na daniach v rôznych oblastiach smerujúcich k odstraňovaniu bariér a integrácie s majoritou v obci.

Cieľovou skupinou sú v zmysle § 2 ods. 2 písm. h) zákona o sociálnych službách: fyzické osoby v nepriaznivej sociálnej situácii pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

Terénna sociálna práca aktívne vykonáva svoju činnosť v oblasti sociálnoprávnej kurately. Sociálnoprávna ochrana a sociálna kuratela je zameraná na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých osôb a na zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov. Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú pre dieťa, bez ohľadu na to, či je občanom SR, jeho rodičom, iných zákonných zástupcov, plnoletého občana do 25 rokov, iného plnoletého občana, rodinu, skupinu, komunitu.

Inštitút osobitného príjemcu upravuje § 23 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi. Osobitný príjemca pomoci v hmotnej núdzi môže byť obec alebo iná právnická alebo fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Osobitný príjemca zabezpečuje pomoc v hmotnej núdzi v peňažnej forme, vecnej forme alebo kombinovanej forme a je povinný ich použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi a fyzických osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú. Obec ako osobitný príjemca zodpovedá za rodiny, ktorým spravuje finančné prostriedky. Jedná sa o občanov, ktorí nezvládajú svoju starostlivosť o rodinu a nevyužívajú svoj príspevok v hmotnej núdzi na daný účel.

Obec Pečovská Nová Ves pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti rozhoduje o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi na základe Všeobecne záväzného nariadenia č. 35/2006 o podmienkach poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi.

Všeobecne záväzným nariadením č. 2/2017 sa určujú podmienky poskytovania jednorazového príspevku pri súčasnom narodení dvoch a viac detí len na nevyhnutné výdavky.

5.6 Denný stacionár

Obec v roku 2019 pre zlepšenie sociálnych podmienok občanov obce a v súlade s Programom rozvoja obce prioritou 3 opatrenie 3.1.4 vybudovala denný stacionár na poskytovanie základných sociálnych služieb pre seniorov, ktorí dovŕšili dôchodkový vek

a sociálne odkázaných občanov, ktorého výstavba bola čiastočne financovaná aj z Regionálneho príspevku Úradu podpredsedu vlády SR pre investíciu a informatizáciu.

Zriadením denného stacionára ASEN sa v obci vyriešila absentujúca ambulantná sociálna služba v zmysle vypracovaného Komunitného plánu obce Pečovská Nová Ves. V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby, ak je stupeň odkázanosti najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

V dennom stacionári sa v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách poskytuje:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby (pomoc pri hygiene a hygienický dohľad, pomoc a dohľad pri stravovaní, pri dodržiavaní diétného a pitného režimu, pri užívaní liekov...),
- sociálne poradenstvo (individuálnou aj skupinovou formou, odborné prednášky, besedy...),
- sociálna rehabilitácia (reminiscenčná terapia, tréningy pamäte a kognitívnych schopností, nácvik komunikačných schopností, biblioterapia, muzikoterapia, aromaterapia, fytooterapia, kondičné a rehabilitačné cvičenia, relaxačné techniky),
- rozvoj pracovných zručností (pestovanie kvetov, liečivých bylín),
- stravovanie, ktoré zahŕňa raňajky, desiatu, obed a olovrant (v zmysle §17 ods. 4 Zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách),
- záujmová činnosť (podľa individuálnych potrieb a požiadaviek klientov),
- výlety, exkurzie, kultúrne, náboženské aktivity...

Denný stacionár sa prevádzkuje v samostatnom, novovybudovanom objekte, ktorý je výhodne lokalizovaný v širšom centre obce, je bezbariérový upravený v bezprostrednej blízkosti zdravotného strediska, s ktorým má spoločný dvor, konkrétne na ul. Hlavnej 773 v Pečovskej Novej Vsi. Vlastníkom objektu je Obec Pečovská Nová Ves. Budova č. KN-C 762/3 je postavená na parcele KN-C 762/2 katastrálne územie Pečovská Nová Ves. Prevádzku denného stacionára zabezpečujú traja zamestnanci - sociálna pracovníčka a 2 opatrovatelky. V stacionári je zabezpečený výdaj stravy, upratovanie a údržba objektu a príľahlého areálu. Denný stacionár je otvorený v pracovných dňoch v čase od 7:30 hod. do 16:00 hod. Pri realizácii aktivít sa aktívne spolupracuje predovšetkým s rodinnými príslušníkmi klientov denného stacionára, s praktickými i odbornými lekármi, rehabilitačnými pracovníkmi, masérmi, so správcom tunajšej rímskokatolíckej farnosti, s obecnou materskou

a základnou školou, s miestnymi záujmovými združeniami, dennými stacionármi v okolitých obciach, ako aj s inými zariadeniami a organizáciami podobného zamerania.

Obrázok č. 3 – Budova denného stacionára

Tabuľka č. 15 - Počet prijímateľov sociálnej služby neverejným poskytovateľom, ktorí sú občania obce s trvalým pobytom v Pečovskej Novej Vsi :

Názov	Adresa	2021	2022	2023
Senior vital , n.o.	Pavla Gojdiča 5 083 01 Sabinov	2	3	4
Dom pokojnej staroby Lipany	Hviezdoslavova 66 082 71 Lipany	0	0	1
Denný stacionár Dom sv. Rafaela	17. novembra 8 093 01 Sabinov	2	2	2
Ľudmila n.o. Drienov	Košická 2 082 04 Drienov	1	1	1
Domov sv. Anny n.o.	Olšavská 25 044 24 Poproč	1	1	0
WeBelka, n.o.	Plzenská 2, 080 01 Prešov	0	0	1

Tabuľka č. 16 - Počet prijímateľov sociálnej služby poskytovanej verejným poskytovateľom občanom obce s trvalým pobytom v Pečovskej Novej Vsi :

Názov	Adresa	2021	2022	2023
Domov sociálnych služieb Legnava	Legnava 72, 065 46	0	0	1
Denný stacionár	Pečovská Nová Ves	6	7	8

Zdroj: dostupné údaje

V prípade žiadosti prijímateľa soc. služby obec poskytuje zo schváleného rozpočtu finančné prostriedky na poskytovanie sociálnych služieb aj neverejným poskytovateľom, s ktorými uzatvára zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie konkrétneho typu sociálnych služieb. O výške finančného príspevku rozhoduje Obecné zastupiteľstvo .

Tabuľka č. 17 - Počet obyvateľov z MRK k 31.12.2023 podľa evidencie obyvateľstva :

Ukazovateľ	Počet
do 18 rokov	459
Z toho :	
Rómska ul.	435
ul. Na Trubalovec	21
rozptyl po obci	3
nad 18 rokov	418
SPOLU	877

Zdroj: REGOB

5.7 Financovanie sociálnych služieb v obci Pečovská Nová Ves

Zabezpečenie sociálnej pomoci občanovi, ktorý je na ňu odkázaný, sa v súčasnosti dá dosiahnuť iba viac zdrojovým modelom financovania. Zdroje financovania je možné rozdeliť do dvoch skupín:

1. obligatórne zdroje financovania (legislatívne garantované):

- rozpočet miest, obcí a samosprávnych krajov,
- úhrada od klientov.

2. fakultatívne zdroje financovania (nesystémové zdroje financovania sociálnych služieb, ktoré majú doplnkový, jednorazový alebo účelovo viazaný charakter):

- sponzorské dary a príspevky,
- podiely výnosov z hier a lotérií,
- vecné a finančné dary klientov a rodinných príslušníkov,
- vlastná doplnková ekonomická činnosť,
- zdroje zahraničnej pomoci a iné.

Tabuľka č. 18 - Financovanie sociálnych služieb obce Pečovská Nová Ves

Ukazovateľ	2019	2020	2021	2022	2023
Soc. príspevky občanom	2 300	-	4 480	3 772	5 025
Príspevok na stravu	3 888	5 067	7 985	12 873	17 338

Zdroj: Čerpanie rozpočtu obce Pečovská Nová Ves k 31.12. príslušného roka

Tabuľka č. 19 - Financovanie opatrovateľskej služby obce Pečovská Nová Ves

Ukazovateľ	Financovanie opatrovateľskej služby v obci Pečovská Nová Ves v €				
	2019	2020	2021	2022	2023
Príjmy	2374	2071	283	55	120
Výdavky	11813	15377	14915	14539	15668

Zdroj : Vlastné spracovanie

5.8 SWOT analýza sociálnej oblasti v obci Pečovská Nová Ves

Silné stránky (existujúce atribúty, ktoré pôsobia podporne)	Slabé stránky (existujúce atribúty, ktoré pôsobia záťažovo)
<ul style="list-style-type: none"> ○ záujem obce o rozvoj sociálnej oblasti ○ terénna sociálna práca v obci ○ pokoj vidieckeho prostredia ○ blízkosť turisticky atraktívnych miest ○ komunitná práca v obci ○ opatrovateľská služba v obci ○ existencia Denného stacionára v obci ○ existencia miestnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v obci ○ záujem seniorov o kultúrne aktivity ○ rozvoz a donáška stravy ○ aktívne spoločenské organizácie ○ doprava klientov do a z denného stacionára ○ nové pracovné príležitosti v oblasti sociálnych služieb ○ dobrá spolupráca obecného úradu so školami ○ flexibilný prístup k riešeniu sociálnych problémov ○ fakultatívne dávky pomoci upravené VZN obce zamestnávajúce UoZ v rámci projektov z úrovne ÚPSVaR a štátu zamerané na získavanie pracovných návykov 	<ul style="list-style-type: none"> ○ chýbajúce informácie požiadaviek od občanov ○ nedostatok finančných zdrojov obce na rozvoj sociálnych služieb ○ absencia poradenských služieb ○ nízke právne vedomie občanov obce ○ nedostatočné personálne zabezpečenie ○ značný počet občanov ohrozených sociálnym vylúčením žijúcich v rómskej komunite ○ vysoká nezamestnanosť hlavne v rómskej komunite ○ chýbajúce zabezpečenie bezbariérovosti v obci ○ nízky záujem podnikateľov zamestnávať občanov s ŤZP ○ nedostatočný záujem rodiny o pomoc pri riešení sociálnej a krízovej situácie ○ nedostatočné finančné ohodnotenie zamestnancov sociálnych služieb ○ nárast počtu seniorov ○ vysoký počet dysfunkčných rodín v dôsledku rôznych sociálno – patologických javov (nezamestnanosť, chudoba, nízke mzdové ohodnotenie, mobilita za prácou a pod.)

<ul style="list-style-type: none"> ○ plné využitie potenciálu uchádzačov o zamestnanie v rámci menších obecných služieb pri zveľadovaní obce ○ existencia web stránky obce a Pečovskonoveského spravodajcu s možnosťou sprostredkovania informácií ○ existencia špeciálnych tried v rámci ZŠ s možnosťou vzdelávania detí so špeciálno - vzdelávacími potrebami, najmä detí z rómskej komunity ○ existencia elokovaného pracoviska Materskej školy na ul. Rómskej zameranej na predškolskú prípravu detí ohrozených sociálnym vylúčením. 	
<p>Príležitosti (potencionálne atribúty, ktoré môžu pôsobiť podporne)</p>	<p>Ohrozenia (potencionálne atribúty, ktoré môžu pôsobiť záťažovo)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ získavanie finančných prostriedkov z fondov EÚ ○ využívanie finančných prostriedkov z národných programov na rozvoj sociálnych služieb ○ využitie potenciálu a aktivizácia mladých ľudí k dobrovoľníctvu v sociálnej a charitatívnej oblasti ○ komunikácia s podnikateľskými subjektmi v obci a nadviazanie spolupráce rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí ○ cielené opatrenia podľa miestnych potrieb ○ podpora a rozvoj dobrovoľníctva ○ rozšírenie formy sociálnych a podporných služieb podľa konkrétnych požiadaviek obyvateľov ○ výstavba bytov nižšieho štandardu ○ eliminácia sociálnej exklúzie ○ tvorba sociálnych a komunitných programov ○ preventívne programy pre občanov so závislosťami . 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nedostatok finančných zdrojov na financovanie sociálnych služieb ○ byrokratizácia procesu pre získavanie finančných prostriedkov z fondov EÚ ○ insolventnosť potencionálnych klientov ○ predsudky voči formám pomoci zo strany odborníkov ○ anonymita problémov ○ zvyšovanie segregácie a chudoby ○ vysoké úhrady za poskytované sociálne služby v zariadeniach ○ negatívny demografický vývoj a starnutie obyvateľstva ○ možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry.

Z vyhodnotenia pôsobiacich faktorov je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stránky. Počet a hlavne pôsobenia slabých stránok je v prevahe nad silnými. Z uvedeného vyplýva, že v prípade ak by tento stav v spoločnosti pretrvával a neriešil by sa, mohli by nastať negatívne javy ako:

- vznik a narastanie sociálneho napätia v komunite obce,
- pokles súčasnej úrovne poskytovaných sociálnych služieb,
- pokles alebo strata dôvery v oficiálne orgány obce a ich schopnosť riešiť problémy v sociálnej oblasti .

6. PRIORITY V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunitný plán sociálnych služieb v obci Pečovská Nová Ves vychádza z predpokladu, že:

- dominantnú úlohu pri dlhodobom riešení svojej sociálnej situácie má občan a jeho rodina, obec a štát,
- úlohou samosprávy je nielen poskytovať sociálne služby dané zákonom, ale aj vytvoriť podmienky pre fungovanie siete sociálnych služieb založenej na reálnom dopyte a adresnom uspokojení potrieb občanov.

V oblasti rozvoja sociálnych služieb sa bude obec prioritne zameriavať na:

1. dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb

- budovanie nových sociálnych zariadení a modernizácia už existujúcich sociálnych zariadení,
- kvality sociálnej služby zameranej na klienta a jeho potreby,
- skvalitniť manažment sociálnych služieb,
- efektívne vyhľadávať možnosti viacdrojového financovania sociálnych služieb,
- komunitné plánovanie sociálnych služieb,
- spolupráca medzi subjektmi pôsobiacimi v sociálnej oblasti a podnikateľským sektorom.

2. rozvoj už poskytovaných terénnych a ambulantných služieb

- aktívne fungovanie terénnych a komunitných pracovníkov,
- rozvoj ľudských zdrojov,
- koordinácia aktivít rôznych subjektov,
- informačné toky a komunikácia.

3. rozvoj segregovaných lokalít

- propagácia práce s komunitami,
- zvýšenie povedomia a informovanosti segregovaných komunít.

Zámerom samosprávy je vytvoriť podmienky pre fungovanie systému sociálnych služieb, ktorý bude poskytovať kvalitné a dostupné služby pre občanov. Sociálne služby sú nástrojom sociálnej pomoci a predstavujú špeciálne aktivity pomáhajúce riešiť hmotnú a sociálnu núdzu občanov. Celý systém sociálnych služieb by mal byť flexibilný, zameraný na klienta a jeho potreby. Systém je potrebné orientovať na poskytovanie sociálnych služieb v primeranej kvalite a rozsahu pre všetky sociálne kategórie. Pričom sociálne služby môžu mať pre občana zmysel iba ak sú dostupné a to z hľadiska financií (podiel občana na úhrade nákladov), miesta (služba k dispozícii v danom území) a času (od vzniku potreby služby, cez jej posúdenie, priznanie aj k jej využitiu). V súvislosti s obmedzenými možnosťami verejného rozpočtu pre oblasť sociálnych služieb bude potrebné zabezpečiť financie z viacerých zdrojov. Prínosom bude tiež prepojenie inštitucionálnych a terénnych služieb. Terénne služby sú pre obce výhodné nielen z finančného hľadiska, ale sú aj spoločensky vhodnejšie, nakoľko sú klientom poskytované v ich domácom prostredí.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov obce Pečovská Nová Ves sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby sa budeme orientovať na:

- účinný, efektívny a komplexný systém poskytovania sociálnych služieb, sociálnej pomoci a podporných služieb z úrovne samosprávy,
- rozšírenie formy sociálnych a podporných služieb podľa konkrétnych požiadaviek obyvateľov,
- podpora poskytovania existujúcich sociálnych služieb,
- výstavba nájomných bytov a bytov nízkeho štandardu,
- vytváranie vhodných podmienok pre individuálnu výstavbu rodinných domov v obci,
- vytváranie podmienok pre skvalitnenie a zatriktívnenie života ľudí v obci rozširovaním verejnej kanalizácie, verejného vodovodu, elektrických NN rozvodov, verejného osvetlenia, budovaním nových a rekonštrukciou existujúcich miestnych komunikácií a i.,
- výstavba, rekonštrukcia detských ihrísk, športovísk, cyklochodníkov a rozširovanie možností na voľnočasové aktivity obyvateľov,
- postupné zabezpečenie bezbariérových vchodov do verejných inštitúcií, zdravotníckych zariadení a zariadení kultúrneho a spoločenského života,
- zabezpečenie eliminácie negatívnych sociálno-patologických javov v dôsledku neefektívneho využívania voľného času,
- zapojiť čo najviac detí do predškolskej výchovy,

- znižovanie počtu žiakov bez ukončeného vzdelania na ZŠ,
- funkčný systém osvetu a motivácie pre vzdelanie a pokračovanie v štúdiu,
- zvýšenie zaangažovanosti verejnosti, ale aj ZŤP občanov so zdravotnými obmedzeniami na eliminácii sociálnej vylúčenosti občanov obce z dôvodu zdravotných obmedzení.

Vízia sa v strategickom plánovaní používa na vyjadrenie predstavy o budúcnosti. Je to stručná formulácia toho, aký bude želaný stav v danej oblasti v danom časovom horizonte. Vízia pre oblasť rozvoja sociálnych služieb v obci Pečovská Nová Ves predpokladá, že:

„Bude dobudovaná komplexná sieť sociálnych služieb, ktorá bude dostupná pre jednotlivé sociálne skupiny a dlhodobo udržateľná a zároveň bude zabezpečená informovanosť o sociálnych službách, prepojenosť a spolupráca subjektov pôsobiacich v sociálnych službách.“

Priority v oblasti rozvoja sociálnych služieb v obci Pečovská Nová Ves na roky 2024-2028 sú :

- *získavať názory a mapovať potreby príjemcov (klientov),*
- *zvýšiť úroveň starostlivosti o deti v rómskej osade,*
- *rozšíriť, skvalitniť a zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb,*
- *koordinovať ponuky a potreby v oblasti sociálnych služieb,*
- *udržať prevádzku Denného stacionára ASEN v obci pre seniorov,*
- *zlepšiť kvalitu života obyvateľov obce,*
- *zapojiť verejnosť do soc. plánovania,*
- *riadiť, spolupracovať a komunikovať v sociálnej oblasti.*

7 . Cieľové skupiny komunitného plánu sociálnych služieb

V KPSS v rokoch 2019 – 2023 si obec zadefinovala 6 hlavných opatrení v oblasti rozvoja soc. služieb v obci, ktoré sa aj v plnej miere zrealizovali. Na základe zmapovania demografickej štruktúry obyvateľov obce, existujúceho stavu v oblasti poskytovania sociálnych služieb a sociálnej pomoci v obce, ako aj sumarizácii potrieb občanov vo vzťahu k sociálnej pomoci a sociálnym službám a po zhrnutí všetkých relevantných podkladov, prognostických odhadov a špecifikácii prioritných problémov danej oblasti bol proces KPSS zameraný na dve kľúčové cieľové skupiny, s ktorými budeme pracovať aj v KPSS na roky 2024 - 2028, nakoľko

sa nám osvedčil a prijatými opatreniami dochádza k uspokojeniu potrieb v oblasti sociálnych služieb a sociálnej pomoci.

V obci Pečovská Nová Ves sa sociálnej oblasti venuje intenzívna pozornosť od vzniku samosprávy. Našou úlohou je vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život a postupne zlepšovať životné, pracovné a sociálne potreby našich obyvateľov.

Strategickým cieľom obce Pečovská Nová Ves v oblasti rozvoja sociálnych služieb, zlepšená kvalita a dostupnosť sociálnych služieb je pre nasledovné cieľové skupiny, ktoré sme zhrnuli pre potreby obce do dvoch kľúčových skupín :

- **Seniori, ťažko zdravotne postihnutí a občania so zdravotnými obmedzeniami ,**
- **Deti, mládež, rodina v riziku sociálneho vylúčenia .**

Tabuľka č. 20 - Cieľové skupiny, poskytované služby

<i>Cieľové skupiny</i>	<i>Poskytované služby</i>	<i>Poskytovatelia</i>
Seniori, ťažko zdravotne postihnutí a občania so zdravotnými obmedzeniami	Základné sociálne poradenstvo Opatrovateľská služba Príspevok na úhradu stravy Príspevok na pobyt v zariadení Poradenstvo Soc. služby - denný stacionár -ambulancná forma -pobytová forma	Obec Pečovská Nová Ves Obec Pečovská Nová Ves Obec Pečovská Nová Ves ÚPSVaR Sabinov Obec Pečovská Nová Ves Verejný, neverejný posk. soc. služieb
Skupiny obyvateľov ohrozené sociálnym vylúčením a rodiny s deťmi, vrátane sociálne ohrozených detí a mládeže	Terénna sociálna práca Komunitná práca Základné sociálne poradenstvo Poradenstvo Príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého pri odchode z centra	Obec Pečovská Nová Ves Obec Pečovská Nová Ves ÚPSVaR Sabinov Obec Pečovská Nová Ves

Zdroj: vlastné spracovanie

7.1 Cieľová skupina „Seniori, ťažko zdravotne postihnutí a občania so zdravotnými obmedzeniami“

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku,
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci,
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny,
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity.

Občania nad 60 rokov tvoria 17 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že ide o najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že počet a podiel ľudí predproduktívneho veku už začína stagnovať, podiel ľudí poproduktívneho veku v každom roku prevyšuje počet a podiel predproduktívnych. Podľa prepočtov bude opatrovateľskú službu v blízkej budúcnosti permanentne potrebovať 15-20 obyvateľov a umiestnenie v sociálnom zariadení 20 osôb.

Obec vytvára technické a materiálne podmienky na činnosť základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v obci Pečovská Nová Ves, ktorá od roku 2023 organizuje pre seniorov kultúrno-spoločenské aktivity v obci.

V rámci rozvoja a skvalitnenia poskytovania sociálnych služieb vybudovala denný stacionár ASEN, ktorý uviedla do prevádzky v roku 2020. Výstavbou denného stacionára sa vytvorili denné podmienky pre cca 30 seniorov, kde sa budú poskytovať služby v zmysle Plánovaného opatrenia v súlade s akčným plánom Programu rozvoja obce na roky 2023-2030, v rámci opatrenia 3.1. Denné centrum ponúka pre svojich klientov sociálne služby pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej osoby, taktiež sociálne poradenstvo, rehabilitácie, masáže, fyzioterapie a pracovné terapie, sociálne začleňovanie do spoločnosti, odbúravanie stresu, rozvoj pracovných, fyzických, mentálnych zručností. Pracovníci denného stacionára sa snažia vyplniť denný pobyt klientov rôznymi aktivitami ako sú hudobné pásma, spirituálne potreby, ručné práce, práca s papierom a mnoho iných kreatívnych činností.

Medzi hlavné charakteristické znaky vývoja obyvateľstva SR podľa prognózy vývoja obyvateľstva do roku 2050 Štatistického úradu SR patrí znižovanie prírastku obyvateľstva

a jeho starnutie. Proces starnutia obyvateľstva sa bude v najbližších rokoch zrýchľovať a to v dôsledku poklesu počtu narodených detí a predlžovania ľudského života. Veková štruktúra obyvateľov obce je toho dôkazom. Uvažovať preto o rozvoji sociálnych služieb pre seniorov z úrovne obce je nevyhnutné. Špecifické ciele, ako aj konkrétne opatrenia pre túto cieľovú skupinu boli koncipované tak, aby ich priebežným napĺňaním bolo možné zabezpečiť zvýšenie kvality života seniorov obce a zároveň zmeniť súčasný stav v oblasti poskytovania sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu.

Zdravotne postihnutí ľudia v každodennom živote narážajú na mnohé prekážky, ktoré bránia ich zapojeniu sa do všetkých oblastí spoločenského života. Zdravotné postihnutie občana často prináša so sebou nielen neschopnosť občana postarať sa o seba, zabezpečiť svoje životné potreby, ale aj zvýšené životné náklady, ktoré si občan nedokáže pokryť vlastným pričinením tak, aby nepoklesla jeho životná úroveň, prípadne životná úroveň rodiny. Cieľom KP SS pre občanov so zdravotným postihnutím v meste Sabinov je podporiť ich sociálnu integráciu vo všetkých oblastiach života.

SWOT analýza uvedenej cieľovej skupiny

Silné stránky (existujúce atribúty, ktoré pôsobia podporne)	Slabé stránky (existujúce atribúty, ktoré pôsobia záťažovo)
<ul style="list-style-type: none"> ○ terénna sociálna práca ○ denný stacionár pre seniorov ○ opatrovateľská služba ○ pravidelné kultúrne a spoločenské podujatia pre seniorov ○ podporné služby formou neformálneho vzdelávania, osvety a prevencie ○ dobrá spolupráca samosprávy s Jednotou dôchodcov v obci ○ postupná bezbarierizácia v obci ○ informovanosť seniorov o aktivitách a pripravovaných akciách cez pečovskonooveský spravodaj a obecný rozhlas ○ udržiavanie súčasného stavu poskytovaných sociálnych služieb ○ kvalifikovaný personál vykonávajúci sociálne služby ○ štátna podpora pri zamestnávaní občanov s ŤZP a so zdravotnými obmedzeniami. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ existujúce bariéry v obci ○ absencia bezbariérovosti v obci , ○ nedostatočná osвета v oblasti výchovy populácie k starostlivosti o seniorov ○ nedostatok finančných prostriedkov na zriaďovanie nových služieb a rozvoj už poskytovaných sociálnych služieb, ○ nízka miera dobrovoľníctva v obci ○ nízka aktivita pre ŤZP občanov a občanov so zdravotným postihnutím a ich nízka angažovanosť v spoločenských organizáciách ○ nedostatok zariadení špecializovaných na prácu s ŤZP občanmi ○ nedostatok príležitosti na pracovnú integráciu pre občanov ŤZP. ○ legislatíva nereflektujúca na aktuálne potreby a požiadavky občanov s rôznym typom ŤZP ○ chýbajúca odľahčujúca služba ○ nedostatok asistentov učiteľa na

	školách pre ŤZP žiakov - absentuje centrum špeciálnopedagogického poradenstva
<p>Príležitosti (potencionálne atribúty, ktoré môžu pôsobiť podporne)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ využiť dostupné finančné zdroje a možnosti financovania so zameraním na seniorov (ESF, granty, VÚC, MPSVR SR, MF a pod.) ○ zvýšiť dostupnosť jednotlivých typov služieb seniorov ○ skvalitniť ponuku služieb pre seniorov vo všeobecnosti ○ príležitosť využívať príklady dobrej praxe jedáľň pre dôchodcov ○ overiť poskytovanie adresnej pomoci pri odstraňovaní alebo zmiernovaní sociálnych dôsledkov vo vzťahu k veku v oblastiach mobility, komunikácie so spoločenským prostredím, v oblasti sebaobsluhy ○ využitie možností viac zdrojového financovania sociálnych služieb ○ integrovať seniorov do majoritnej spoločnosti ○ využiť dostupné finančné zdroje a možnosti financovania so zameraním na ŤZP občanov (ESF, granty, VÚC, MPSVR SR, MF, charita a pod.) ○ zapojiť dobrovoľníkov do poskytovania a sociálnych služieb pre občanov ŤZP a so zdravotnými znevýhodneniami ○ vybudovanie informačnej siete pre seniorov ○ zviditeľniť pozitívne príklady dobrej praxe a aktivizovať občanov ŤZP a so zdravotnými znevýhodneniami ○ zapojenie ŤZP do navrhovania riešení ○ výmena skúsenosti na regionálnej úrovni ○ možnosť zviditeľňovania problematiky občanov s ŤZP a so zdravotnými obmedzeniami prostredníctvom miestnych periodík a sociálnych sietí ○ dobre fungujúci denný stacionár. 	<p>Ohrozenia (potencionálne atribúty, ktoré môžu pôsobiť záťažovo)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ nedostatok finančných zdrojov ○ neochota zainteresovaných subjektov ○ byrokracia a administratívna náročnosť ○ cenová nedostupnosť služieb ○ nezáujem zo strany seniorov, apatia, rezignácia ○ legislatíva nekorešpondujúca s reálnymi problémami seniorov ○ nezáujem rodiny o riešenie problémov jej člena ○ nejasnosti a prekážky v legislatíve ○ izolácia ŤZP občanov, apatia a nezáujem, ○ byrokratická a administratívna náročnosť (kompenzácie, soc. služby, dotácie a pod.) ○ nedostatočný prístup k internetu a PC technike ○ legislatíva nereflektujúca potreby žiakov ŤZP počas výchovno-vzdelávacieho procesu ○ nedostatok financií pre pokrytie potrebného počtu asistentov učiteľov.

7.1.1 Stanovenie cieľov a priorít uvedenej cieľovej skupiny

Špecifický cieľ 1:

Zvýšená kvalita, rozšírenie existujúcich sociálnych služieb pre seniorov v obci Pečovská Nová Ves

Opatrenie k špecifickému cieľu č.1:

Udržanie a skvalitnenie siete poskytovaných sociálnych služieb, rozšírenie ponuky súčasného stavu poskytovaných služieb, udržanie prevádzky denného stacionára.

Charakteristika opatrenia:

Zabezpečovať kvalifikovaných odborných zamestnancov vykonávajúcich sociálne služby, poskytovať bezplatné sociálne poradenstvo, realizovať prieskum u prijímateľov sociálnych služieb. Naďalej podporovať prevádzku denného stacionára.

Očakávaný dopad opatrenia:

Poskytnutie kvalitnej a odbornej sociálnej služby pre klientov, efektívne využívanie personálnych kapacít, výmena skúsenosti s inými poskytovateľmi sociálnych služieb, prihliadať na potreby klientov za účelom skvalitnenia ich životnej úrovne, vytvoriť podmienky pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj.

Časový plán realizácie:

Termín stály.

Zodpovedný realizátor opatrenia:

OcÚ Pečovská Nová Ves, spolupracujúce subjekty: neverejní poskytovatelia soc. služieb.

Špecifický cieľ 2:

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Opatrenie k špecifickému cieľu č. 2:

Podpora celoživotného vzdelávania pracovníkov, poskytujúcich sociálne služby.

Charakteristika opatrenia:

Splnenie kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnych služieb, spracovanie a uskutočnenie programu supervízie, účasť na tréningoch, školeniach, výcvikoch.

Očakávaný dopad opatrenia:

Zvýšenie odbornej úrovne a kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Časový plán realizácie:

Termín: prieskum zrealizovať min. 2 x počas roka

Zodpovedný realizátor opatrenia:

OcÚ Peč. Nová Ves

Efektívne riadenie a financovanie sociálnych služieb, efektívna spolupráca inštitúcií pôsobiacich v sociálnej oblasti a komunikácia s občanmi sú základnými podmienkami riadenia v sociálnej oblasti.

Špecifický cieľ 3:

Rozšírenie ponuky sociálnych služieb o nové typy služieb podľa potrieb a požiadaviek tejto cieľovej skupiny

Opatrenie k špecifickému cieľu č.1 Na základe prieskumu zabezpečiť alebo poskytnúť sociálne služby, o ktoré majú ŤZP občania a občania so zdravotnými obmedzeniami záujem a ktoré v meste absentujú (prepravná služba, požičiavanie pomôcok, telekomunikačné technológie). Toto opatrenie je úzko spojené s cieľovou skupinou „Seniori“.

Charakteristika opatrenia: Opatrenie je zamerané na vykonanie prieskumu dotazníkovou formou na zistenie potrieb a služieb, o ktoré majú ŤZP občania a občania so zdravotnými obmedzeniami záujem

Očakávaný dopad opatrenia: Rozšírenie sociálnych služieb, uspokojenie dopytu ŤZP občanov a občanov so zdravotnými obmedzeniami po žiadaných službách.

Aktivity, vedúce k naplneniu opatrenia: - spracovať dotazník prieskumu na sociálne služby - vybrať najvhodnejšie alternatívy zverejnenia dotazníka a spätnej väzby (miestna tlač, webová stránka mesta, informačné tabule) - zapracovať ich do komunitného plánu - zabezpečiť ich realizáciu

Zodpovedný realizátor opatrenia: Obec Pečovská Nová Ves

Riziká a ohrozenia: - nezáujem zo strany ŤZP občanov a verejnosti.

7.2 Cieľová skupina „Deti, mládež, rodina v riziku sociálneho vylúčenia“

Záškoláctvo a nízke povedomie rodičov v oblasti vzdelávania detí, nárast počtu žiakov, ktorí končia povinnú školskú dochádzku v nižšom ako deviatom ročníku, nárast počtu rodín v krízových sociálnych situáciách, neúplné rodiny, vysoké percento nezamestnaných predstavuje skutočnosti, ktoré poukazujú na potrebu venovať sa aj naďalej v procese KPSS tejto cieľovej

skupine. Zámerom KPSS je nastaviť pomoc a služby v sociálnej oblasti tak, aby bolo možné predchádzať sociálnej izolácii a deprivácii tejto cieľovej skupiny.

Zdravotne postihnutí ľudia v každodennom živote narážajú na mnohé prekážky, ktoré bránia ich zapojeniu sa do všetkých oblastí spoločenského života. Zdravotné postihnutie občana často prináša so sebou nielen neschopnosť občana postarať sa o seba, zabezpečiť svoje životné potreby, ale aj zvýšené životné náklady, ktoré si občan nedokáže pokryť vlastným pričinením tak, aby nepoklesla jeho životná úroveň, prípadne životná úroveň rodiny. Cieľom KP SS pre občanov so zdravotným postihnutím v obci Pečovská Nová Ves je podporiť ich sociálnu integráciu vo všetkých oblastiach života.

SWOT analýza uvedenej cieľovej skupiny

Silné stránky (existujúce atribúty, ktoré pôsobia podporne)	Slabé stránky (existujúce atribúty, ktoré pôsobia záťažovo)
<ul style="list-style-type: none"> ○ terénna sociálna práca ○ komunitné centrum ○ inštitút osobitného príjemcu ○ poskytovanie jednorazových dávok ○ poskytovanie poradenských služieb ○ špeciálne pedagogické poradenstvo na školách ○ výchovné poradenstvo na škole ○ zabezpečovanie šatstva ○ integrácia detí v rámci predškolskej prípravy ○ integrácia žiakov so zdravotnými obmedzeniami ○ existencia Komisie sociálnej a bytovej ○ existencia Komisie pre prácu s Rómami ○ fungujúca opatrovateľská služba ○ denný stacionár ○ poskytovanie , rozvoz stravy ○ zdravotné stredisko v obci ○ mimovládne organizácie, pomáhajúce tejto skupine ○ systém kompenzácií z úrovne štátu (ÚPSVaR) ○ postupná realizácia bezbariérových vchodov a priestorov v obci ○ asistentka Osvety zdravia ○ poskytovanie služieb hygienického centra (pranie , sušenie) ○ možnosť dennej očisty -sprchovanie v hygienickom centre. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ chýba zariadenie núdzového bývania ○ nezaujímajú mládeže a rodičov zo sociálne málo podnetného prostredia o vzdelávanie ○ chýbajú dvojročné učebné odbory pre žiakov, ktorí ukončili základné vzdelanie v nižšom, ako deviatom ročníku ○ nedostatočná prepojenosť vzdelávacieho procesu s trhom práce ○ absencia preventívnych a vzdelávacích programov ○ vysoké percento nezamestnaných ○ vysoký počet nefunkčných rodín ako dôsledok sociálno - patologických javov (chudoba, nezamestnanosť, nízka priemerná mzda, pracovná mobilita) ○ nízke právne vedomie obyvateľov ○ ľahká dostupnosť návykových látok ○ nedostatočný bezbariérový prístup po obci ○ nedostatočné možnosti v oblasti formálneho aj neformálneho vzdelávania ○ nedostatok finančných prostriedkov na zriaďovanie nových služieb.

<p>Príležitosti (potencionálne atribúty, ktoré môžu pôsobiť podporne)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ využívať príležitosti na získanie prostriedkov z EU a iných zdrojov ○ využívať pozitívne v praxi overené skúsenosti ○ práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií ○ preventívne programy zamerané na cieľové skupiny ○ svojpomocné riešenie vlastných problémov ○ rozvoj nových sociálnych služieb podľa miestnych potrieb občanov ○ eliminácia sociálnej exklúzie ○ rozšírenie ponuky existujúcich zdravotníckych služieb. 	<p>Ohrozenia (potencionálne atribúty, ktoré môžu pôsobiť záťažovo)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ nedostatok finančných zdrojov ○ nedostatočný systém financovania projektov ○ stereotypy a predsudky v rodinách ○ anonymita a individualizmus jednotlivcov a rodín v spoločnosti ○ neochota spolupráce jednotlivých subjektov ○ zvýšenie segregácie a chudoby ○ nízke príjmy obyvateľov ○ nárast počtu obyvateľov, vyžadujúcich sociálne služby ○ nepružná legislatíva ○ apatia cieľovej skupiny riešiť problémy ○ nevhodné trávenie voľného času ○ nejasnosti a prekážky v legislatíve ○ byrokratická a administratívna náročnosť (kompenzácie, soc. služby, dotácie a pod.) ○ nezáujem obyvateľov o poskytované sociálne služby a plánované aktivity.
---	---

7.2.1 Stanovenie cieľov a priorít uvedenej cieľovej skupiny

Špecifický cieľ 1:

Komplexná sociálna starostlivosť v oblasti minimalizácie negatívnych javov súvisiacich s procesom vzdelávania u žiakov a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Opatrenie k špecifickému cieľu č.1:

Zdokonalit' funkčný systém práce so žiakmi a mládežou zo sociálne znevýhodneného prostredia v oblasti vzdelávania a kariérneho poradenstva s cieľom minimalizovať sociálno-patologické javy.

Charakteristika opatrenia:

Opatrenie je zamerané na elimináciu negatívnych sociálno-patologických javov, minimalizáciu sociálnej odkázanosti a sociálnej vylúčenosti so špecifickým zameraním na žiakov a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Nedostatočná prevencia, osвета, poradenstvo, motivácia a konkrétne formy pomoci v sociálnej oblasti a v oblasti vzdelávania majú za následok vznik nepriaznivej sociálnej situácie, priorityne u mladých ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Očakávaný dopad opatrenia:

Systematické a funkčné kariérne poradenstvo pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, zníženie počtu žiakov bez riadne ukončeného vzdelania na ZŠ, zníženie počtu nekvalifikovaných žiakov, opúšťajúcich školy, funkčný systém spolupráce ZŠ, SŠ a rodinami, funkčný systém osvetly a motivácie pre vzdelanie a pokračovanie v štúdiu.

Časový plán realizácie:

Termín stály.

Zodpovedný realizátor opatrenia:

OcÚ Pečovská Nová Ves, spolupracujúce subjekty: základná a materské školy v obci

Špecifický cieľ 2:

Rozšírená a kvalitná sieť služieb a opatrení vo vzťahu k zákonu č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a mládeže a kuratele.

Opatrenie k špecifickému cieľu č. 2:

Zdokonalit' funkčný systém prevencie v oblasti predchádzania sociálno- patologických javov.

Charakteristika opatrenia:

Medzi najčastejšie sa vyskytujúce sociálno – patologické javy patria poruchy správania, záškoláctvo, šikanovanie, agresivita, týranie, zneužívanie a zanedbávanie detí, kriminalita, vandalizmus, alkoholizmus a iné drogové závislosti. V rámci procesu KPSS bol zvolený komplexný prístup zameraný na nabádanie k plneniu si povinností, k dodržiavaniu zákonnosti, kladeniu dôrazu na trávenie voľného času, zlepšenie právnej výchovy a pod. prostredníctvom terénnej sociálnej práce. V záujme dosiahnutia pozitívnych výstupov je nevyhnutný jednotný a systematický prístup všetkých relevantných subjektov (OcÚ, odd. sociálnych vecí, školy, školský úrad, ÚPSVaR, Centrum pedagogicko - poradenských služieb a prevencie, MVO).

Očakávaný dopad opatrenia:

Funkčná a účinná prevencia sociálno – patologických javov, zníženie ich počtu.

Časový plán realizácie:

Termín stály.

Zodpovedný realizátor opatrenia:

OcÚ Pečovská Nová Ves , spolupracujúce subjekty: základná škola a materské školy, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny SR.

Špecifický cieľ 3:

Funkčný systém krízovej intervencie a sociálnej pomoci pre deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia.

Opatrenie k špecifickému cieľu č. 3:

Komplexný systém pomoci osobám v krízovej životnej situácii prostredníctvom komunitnej a terénnej sociálnej práce.

Charakteristika opatrenia:

Činnosť komunitného centra v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, § 24d je zameraná na poskytovanie sociálneho poradenstva, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie, vykonávanie preventívnych aktivít, zabezpečovanie záujmovej činnosti a vykonávanie komunitnej práce a komunitnej rehabilitácie. V rámci komunitného centra bude obec zabezpečovať poskytovanie sociálno-právneho poradenstva (prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov a komunitných pracovníkov), zabezpečovať vzdelávacie aktivity a doučovanie pre školopovinné deti, aktivity pre deti predškolského veku, voľnočasové aktivity pre deti a mládež.

Očakávaný dopad opatrenia:

Poskytovanie sociálneho poradenstva a pomoci pri prekonávaní problémov, zmysluplné využívanie voľného času formou voľnočasových aktivít, neformálne vzdelávanie, sociálna integrácia detí a rodín zo sociálne znevýhodneného prostredia, funkčný informačný systém o sociálnych službách a sociálnej pomoci.

Časový plán realizácie:

Termín stály.

Zodpovedný realizátor opatrenia:

OcÚ Pečovská Nová Ves, Komunitné centrum a terénni sociálni pracovníci.

Efektívne riadenie a financovanie sociálnych služieb, efektívna spolupráca inštitúcií pôsobiacich v sociálnej oblasti a komunikácia s občanmi sú základnými podmienkami riadenia v sociálnej oblasti.

8. MONITORING A IMPLEMENTÁCIA

Strategické plánovanie obce je nepretržitý proces zabezpečenia rovnováhy medzi cieľmi a možnosťami obce v neustále sa meniacom prostredí. Účelom strategického plánovania je stanoviť ciele a spôsoby ich dosiahnutia. Strategické plánovanie je tvorivá skupinová činnosť založená na vzájomnej spolupráci a hľadaní optimálnych riešení.

Realizácia Komunitného plánu sociálnych služieb v obci Pečovská Nová Ves pozostáva z vykonávania aktivít navrhnutých v opatreniach k jednotlivým špecifickým cieľom. Komunitný plán sa bude pravidelne podľa potreby aktualizovať a pravidelne monitorovať.

Medzi kľúčové úlohy manažmentu obce budú patriť:

- realizovať projekty, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú trvalo udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- podporovať spoluprácu hlavných aktérov rozvoja obce a koordinovať ich aktivity,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe vopred stanovených merateľných ukazovateľov.

V obci Pečovská Nová Ves sa sociálnej oblasti venuje intenzívna pozornosť od vzniku samosprávy.

Komunitný plán sociálnych služieb obce má strednodobý časový charakter a je spracovaný na obdobie piatich rokov 2024-2028. Ide o otvorený dokument v rámci ktorého sa nevyklučujú jeho prípadne úpravy, korekcie a doplnky v danom období. Úpravy a zmeny Komunitného plánu sociálnych služieb sú v kompetencii Komisie sociálnej, zdravotníctva, starostlivosti o dôchodcov, ochrany verejného poriadku, riešenia medzilidských vzťahov pri OZ. Navrhované zmeny a úpravy vstúpia do platnosti po schválení Obecným zastupiteľstvom. Komunitný plán je záväzným dokumentom pre tvorbu rozpočtu obce v súlade so zásadami programového rozpočtu, je základným dokumentom pre tvorbu sociálnych projektov, rozvojovým dokumentom, ktorého aktivity obec Pečovská Nová Ves priamo realizuje alebo vytvára podmienky na ich realizáciu inými subjektmi v prospech sociálneho rozvoja obce. Komunitný plán je rozvojový a usmerňujúci dokument pre všetky subjekty vykonávajúce činnosť na území obce Pečovská Nová Ves, ktoré ho chcú realizovať.

ZÁVER

Spracovaním Komunitného plánu sociálnych služieb obce Pečovská Nová Ves ako strednodobého plánovacieho dokumentu sa v obci pristúpilo ku komplexnému komunitnému plánovaniu, cieľom ktorého je:

- zmapovanie a vyhodnotenie situácie v oblasti sociálnych služieb v obci,
- naštartovanie systematického a transparentného plánovania rozvoja sociálnych služieb za účasti všetkých dotknutých subjektov a vytvorenie efektívne fungujúceho miestneho partnerstva týchto subjektov,
- vytvorenie vízie a stanovenie strategických cieľov a opatrení rozvoja sociálnych služieb obce,
- vytvorenie nástroja pre rozhodovanie manažmentu obce v oblasti sociálnych služieb.

Jedným z vedľajších efektov procesu komunitného plánovania je zvýšenie informovanosti verejnosti o problematike a ponuke sociálnych služieb, ako aj podpora zaradenia oblasti sociálnych služieb do dlhodobých rozpočtových priorít obce.

Úspech realizácie strategických cieľov a opatrení stanovených v komunitnom pláne bude podmienený mierou spolupráce dotknutých subjektov a vhodným zabezpečením finančných, materiálnych a personálnych podmienok potrebných na rozvoj sociálnych služieb v obci.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Pečovská Nová Ves na roky 2024-2028 je živým dokumentom. Bude reagovať na všetky vnútorné a vonkajšie zmeny a podnety. Úpravy a zmeny Komunitného plánu sociálnych služieb sú v kompetencii obce a komisie pracujúcej pri Obecnom zastupiteľstve. Navrhované zmeny a úpravy vstúpia do platnosti po schválení obecným zastupiteľstvom.

Tento Komunitný plán sociálnych služieb obce Pečovská Nová Ves 2024-2028 bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 19.4.2024 , uznesením č. 47/2024.

V Pečovskej Novej Vsi, 19.4.2024
Vypracovala: Ing. Alena Nalevanková

PhDr. Jaroslav Dujava
starosta obce

Zoznam použitých informačných zdrojov

Štatistický úrad SR

Územný plán obce Pečovská Nová Ves

Program rozvoja obce Pečovská Nová Ves na roky 2023-2030

Údaje z evidencie obecného úradu Pečovská Nová Ves

Údaje z evidencie obyvateľstva obce Pečovská Nová Ves

www.pecovska.sk

www.po-kraj.sk

ÚPSVaR

Zoznam použitých skratiek a značiek

KPSS	Komunitný plán sociálnych služieb
MPSVa R SR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
HaZZ SR	Hasičský a záchranný zbor SR
REGOB	Register obyvateľov
MVO	
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
MRK	Marginalizovaná rómska komunita
PRO	Program rozvoja obce
č.	číslo
Z.z.	Zbierka zákonov
SR	Slovenská republika
m. n.m	metrov nad morom
ZŠ	základná škola
MŠ	materská škola
ČOV	čistička odpadových vôd
OcÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
VÚC	vyšší územný celok
EÚ	Európska únia
EŠF	Európsky štrukturálny fond
SWOT	analýza silných a slabých stránok
PZ SR	policajný zbor Slovenskej republiky
a pod.	a podobne
a i.	a iné